

33-వ అఖిలభారత దేశీయ మహాసభ

ధీర్ఘిలో సమావేశమగుట

[మా స్వకీయవిలేఖకుని యెద్దనుండి]

తృతీయ దిన చర్య

(విన్నపితవాయి)

అనిలినెంట్లు గారు తిరుగుతే తేది కాత్రిగా రుపరా దించిన గళలలో మొదటిగాని ఆమోదించుచున్నామని యొక్కెన రెండు సవరణలను తాము అంగీకరింపజాల మని యుచుండిరి. బొంబాయి తీర్మానమును ఎంతయో నాగనూకక లో కరారుచున్నామని ఆ తీర్మానము కార్యమపరచున యెద్దల నునకు బాధ్యతావశ్యత నునకరించాలము 15 సం. ల లోగా రాగలను. కావున మనము బొంబాయి తీర్మానమును మార్పుచేయక అంగీకరింపవలయునని అనిలినెంట్లు గారు సభ్యులకు కోరిరి.

కాబట్టి సర్ ప్రజా మాన్య భావనా సవరణలు తేకేది. చక్రవర్తి గారు సాదించిన తీర్మానమును నామో దించవలయునని సభ్యులకు కోరిరి.

రైతు ప్రతినిధులలో నొక గళు తుండిత గాతీకంక గారు తీర్మానమును బలపరచుచు, కాత్రిగా రుపరాదించిన సవరణల నామోదించిన తేకే మింకను గుర్తొక్కిలిలో ఉన్నద నియు, ప్రకృత ప్రభుత్వంధానము మూపొయినగాని ప్రజలు సౌఖ్యముగ జీవించజాలరని నుడిచి తీర్మానమును బలపరచిరి.

సి. పి. గారు స్వామి అయ్యగారు బొంబాయి చేపిన తీర్మానమునకు కృతీరేకముగా పోయియెదల తేకేయన గల నామోదలలో విధేయతలుగనని, నుడిచిరి. కావున ఈ క్రొత్త తీర్మానమును సంగీకరింపవలదగి నుడిచిరి.

అనేకస్థితి ప్రతినిధులు బొంబాయి తీర్మానమును కాలాపరములను బట్టి మార్పులు చేయుటలో లోపమేమియు లేదని నుడిచి చక్రవర్తి గారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

సభ్యులూర్తిగారు కూడ తీర్మానమును బలపరచుచు నిట్లు చెప్పిరి. "అసంత్పత్తికరము, ఆకాభంగకరము" అను మాటలు, తేకేయనగలిగి దృఢాభిప్రాయమును బట్టి మాడ వాల మిరముగ నున్నది. వీసెంటుగారి తీర్మానమును తాను స్పష్టముగ నెరించుచున్నాను. ఆశ్చర్యదశలను పరుగెత్తుటకు గూర్చి ఆమె యేమియో చెప్పచున్నది. ఆశ్చర్యదశలను వెనుదిరిగి పరా దిదళము వచ్చుచున్నదియు మానునదియు నెవరైన మంచి నారా? కాత్రిగారే కాంగ్రెసు నైపుయంతయు గారు. ఈవాదన మేమియు బాగులేదు. తేకేయ సభ్యులంతయు నాశ్చర్యదశలముగ తెప్పకలయును. అందు తా నెకడు యుద్ధము నందు ఇంగ్లండు నవ్వవరంపరకు పాలగుచుండ తేకేయ లూరకుండలేదు. తిరు స్వత్వములతోక తిరిగివెనుక బోయిరి. ఈ రీతికే కరివనగన్య లన్నియు పరిష్కరింపవలయు. బొంబాయిలో తేకేయసభ సమావేశమైన దానిగ నేమి జరిగినదని ప్రశ్నించుచున్నాను. మధుర లోలీనువారు మూక వైరువాటలను గాల్చిరి. కలకత్తాను ను నట్టి యల్లనలీ జరిగినది. బొంబాయిసవరమున వెల్లిగ్గన వ్యవహార ముండనే యున్నది. ధీర్ఘిలో తేకేయసభోత్సవ మాపిచేయుచు తేకేయంత అవమానింపబడినది. వీసెంటు, కాత్రిగారల నాగ్గోరణి గారవనీయమైనదియే నానమ్ము. కాని సభ్యులు తమ అంత స్పాష్టి చెప్పవట్లు నడచుకొనవలయును గాని నాగ్గోరణి ననుసరించి కాదు.

పిమ్మట బి.సి. పాలగారు మాట్లాడిరి. ఈమాటలను తీసిచే యుటలకు ఇంగ్లండులోనినీతియెట్లు తలంతురు? ప్రపంచము తమము నేమి పొందును అను సంగతిని మనము విచారించవలయును. కాత్రిగా రీ మాటలకు దీసిచేయవలయునని బ్రహ్మాం డముగ నుపన్యసింపవచ్చును గాని ఆమాటలను తీసిచేయుట సమంజసమో అసమంజసమో సభ్యులే యాలోచించవలయును. మిరవాటల కథనాన తేపిన తీర్మానముల సంగీకరించిన హిం దూదేశీయంతయు నేకస్వరమున బలికెనియు, అందఱు నేక గీగినముగ సంస్కరణలకాళిక నాదించుచున్నా రనియు నర్థమగును. తా జేకేయ సంస్కరణములను గూర్చి భారతీయ సభ్యులందఱు మూర్ఖి మా నునాదరించియే నడచుచున్నారని లోకము తలంచును. ఇట్టి స్వయంధ్యగమూర్తిమా మనకు కావలయునది? (కాదు, కాదు అని కేకలు) కాకున్న మీరందఱును మీ రామాట

లుండవలయునని గట్టిపట్టు పట్టవలయును. ఇంక పరిపూర్ణ రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము గూర్చి మా బొంబాయి నా చర్యదే జరిగెను, లా, పోలీసు కాటాను తేప్ప రిక్తికరణలు తేకేయ తేకేయలు కీయవలయు ననిరి. నువ్వులా అవలయు తేకేయ మన్నా? (తేకే, తేకే) ఇట్టిను అవలయు తేకేయ మన్నా? (తేకే, తేకే) పోలీసుకుగూర్చి మా వచనము నున్నా? (తేకే, తేకే) అనియే యెక్కువ ఆకళకలముగ నానలించుచున్నది. నాను గాటినిగూర్చి అంతగా భయపడ కవలయు తేకే. ఏలన ఈదేశీయన నీమూకును అనునదముగ నుండజాలవు వీసెంటు గారెంతయో చెప్పవట్టి సంఘభావ మాశ్చర్యమని ఈ తీర్మా నము బొంబాయిలో అంగీకరింపబడినది. చివర న తేకేయ చెప్పెను: యుద్ధములన నేమైనమాన్యు గ తిగినన, దేరినైన నూతనముగ దెలిపినను, ఏదైన నూతనముచేకేయ నని బోధించిన అది "మీస్వత్వమును మీరు కోరితీరవలయును" అను మహామూత్రమునే బోధించెను. దైవము మీకు దయచేసి స్వత్వమును మీరు కోరినను, ఆస్వత్వమును పొందుటకు మీరు ప్రయత్నించును, మీరు స్వాధీనము విడిచి నవ్వవలయును మన్నును మీస్వత్వమును మీరు పొంద ప్రయత్నించి దైవ నియోగమును నిర్వర్తించుచున్నా రని తెలిసికొనవలయు.

మానీయులగు బి. ఎన్. శర్మగారు తీర్మానమునకు కృతీరేకముగా మాటలాడుచు, కాత్రిగా రు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ మునకు ప్రకృతము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మియుగూడ దని యుపపాదించిన సవరణల నామోదించుచున్నా మని నుడిచిరి. తక్కిన భాగములలో బొంబాయిసభవారు చేసిన తీర్మానము ను నామోదించుచున్నా మని శర్మగారు నుడిచిరి. అర్థిక స్వా తంత్ర్యము మనకు వచ్చునపుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వమునందు కొన్ని కాటాను అధికారాయత్తము చేసినను నవ్వవలయు. ప్రకృత ము పార్లమెంటు నందలి ప్రభువు సభ్యుల అభిప్రాయమును బట్టిచూచినయెదల నాను మనయాశ్చర్యములకు కృతీరేకముగా నున్నారని తెలియగలదు. ఇంగ్లండునందు ప్రజాభిప్రాయము మనకు కృతీరేకముగా నే యున్నది. ఈతీర్మానమునే మనము అంగీకరించినయెదల పార్లమెంటు కామను సభాసభ్యుల సా నుభూతిని సయితము పోగొట్టుకొనవలసి యుండును. కావున తీర్మానము నామోదించినయెదల ఆశ్చర్యకరమగు విధా నమును మన మనుసరిం పవలసినవార మగుదుము. ఈ తీర్మా నమును సభ్యులు ఆమోదించవద్దని శర్మగారు సభ్యులకు కోరిరి. ఈ సమయమున తీర్మానమును వోటుకుట్టెటకు అరవ రమని ప్రతినిధు లనేకులు ఆస్వత్వముల కోరిరి ఆస్వత్వము, తీర్మానముపట్ల చర్య జరుగుట అవసరమనియు, తదనంతరము దానిని వోటుకుట్టెటవచ్చు ననియు చెప్పిరి.

పిమ్మట జమ్నాదాసు ద్వారకాదాసుగారు, దివాను బహదరు గోవింద రావుకుమార్లుగారు, అనిలినెంట్లు గారు ను, శర్మగారును నుడిచిన అభిప్రాయములను సమర్థించుచు బొంబాయి తీర్మానమునందు మాన్యు లేకనే అంగీకరింపవలయు నని నుడిచిరి.

మాసల్మాకు ధర్మాధ్యక్షులగు మానీయులు ధర్మాలో హక్కు గారు కాత్రిగారి సవరణల సభిక్షేపించుచు మనము చేసిన తీర్మానము చాల యుఖ్యతరమైనది. కావున ప్రతినిధు లు కృతీరేక భావము చూపక తీర్మానము నామోదించవలయు నని కోరిరి. బొంబాయిసభ జరిగిన నాటినుండియు పరిస్థితులు మారిపోయినవి. కావున ప్రజలు బొంబాయి తీర్మానము సంక్రృ ప్తిగా నుండలేదని అభిప్రాయపడుచున్నాను. కలకత్తా అల్ల రులను కన్నులారచూచినవారు అధికారుల నిరంకుశత ఎక్కినో తెలిసికొనగలరు. ఈసమయమున ప్రజలు స్వాతంత్ర్యములను పోగొట్టుకొనుటకు రాజనీతిజ్ఞత కాజాలదు. మన మీసమయ మున వెనుకంజచేసినయెదల దేశీయమునకు అపారమైన నవ్వమును కలుగజేసినవార మగుదు మనిరి.

చిత్రరంజనదాసుగారు తరువాత మాటలాడిరి. కాత్రి గారు మరల కాంగ్రెసునకు వచ్చినందులకు దాసుగారు సంత సము జూపిరి. కాంగ్రెసువారు భారతీయుల యువారాకయ ములను ప్రకటించుచున్నారని కాత్రిగారు తలంచుచున్నందు లకు వారిని అభినందించుచున్నా మనిరి. అయినను కాత్రి

గారి సవరణలను అంగీకరింపజాలమని నుడిచిరి. కాలపరిమితిని గురించి కాత్రిగా రుపరాదించిన సవరణల గురించి దాసు గారు మాటలాడుచు భారతీయులు స్వరాజ్యము నెప్పుడు పడేయవలె? ఎవకు చెప్పవలయును? పార్లమెంటువారు నిలబి యుద్వ్యకులద్వారా మనలను పాలించున్నాను. మనము స్వరా జ్యమును పొందుటకు కాలపరిమితిని నిర్ణయింపక పోయిన ఎవకు నిర్ణయించెదము. ఇక నిలబి యుద్వ్యకులు మాత్రమే స్వరాజ్యమును మనకు నిచ్చుటకు కాలపరిమితిని నిర్ణయింప వలసి యుండును కదా! దానిని కారెన్నటికిని నిర్ణయించజాలరు. స్వరాజ్యము కచ్చినయెదల గారి అధికారము నణిచిపోగలదు. అట్టివివాదమున నీనిలబి యుద్వ్యకులెన్నటికిని జేయకావదు. కాత్రిగారు సంస్కరణములు ఆకాభంగములు అసంత్పత్తి కరములు అని మనము చెప్పినమాటలకు తీరే తేకేయ నూచించు చున్నాను. సంస్కరణములు తృప్తికరములనియు వారు చెప్ప గలగా? తృప్తికరములని ఎవరుకు చెప్ప సానాసింపజాలరు. కావున సంస్కరణములు అసంత్పత్తి, ఆకాభంగములే యని ఎల్లరుకు నొప్పుకొన వలయును. రాష్ట్ర ప్రభుత్వములందు సం పూర్ణాధికారముండినగాని లాభములేదని ప్రతినిధ్యులకునుకొని తెలియగలదు. ఈవిషయమున కాత్రిగా రునానులకును మిరవాట లకును భేదాభిప్రాయము కలదని కొందరు నుకుత్రుచున్నాను. ఈ విషయమును వీసెంటు గారు చెప్పవాయునకు ఆధార మే మియులేదు. నాయకులు శిగవులానుకొని ప్రజల స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలుగజేయుట మంచిదికాదని దాసు గారు నుడిచి తీర్మానమును బలపరచిరి.

తేకేయమే అనిలినెంట్లు గారు తేది దాసుగారు తా మొకవాదమును స్థాపించుచున్నా మని నేరము మోపుట భా వ్యముగ లేదని నుడిచిరి. కాంగ్రెసు నాయకులకు రాజీనామచ్చు టకే తాము కొంతపనిచేసినామని అనిలినెంట్లుగారు నుడిచిరి.

అధ్యక్షులు సయితము ఈ విషయముమీద మాటలాడి నాయకులలో ప్రకృతము వైచర్యమును కలుగజేయుట మం చిది కాదని సభ్యులకు కోరిరి.

దాసుగారు అనిలినెంట్లు గారి మాటలకు పర్యవ్రాజక మిచ్చుచు నాయకులను రాజీనామచ్చుటకు గాను పర్యవ్రాజక ములకు భంగము కలిగించుటకు కారణ మేమియో తమకు తెలి యున్నదని చెప్పిరి. మిరవాటలు మనతో వేరుటకే ఈ రాజీ నా చేసికొనవలయు నని మీరందురు కాబోయి. దీనికారకు పర్యవ్రాజకములను నాశముచేసికొన వలయునా? ఈ వాద నును ఆమోదించుట దేశాభివృద్ధికి, దేశమంతయు ఈ తీర్మా నములోని విషయములు ప్రసాదించవలదలయునని కోరుచున్న ది. కావున ప్రతినిధులు సవరణలను నిరాకరింపవలయును.

సవరణలు ఓడిపోవుట.

కాత్రిగారి సవరణలు వోటుకుట్టెటవడినవి. పర్యిని ధు లనేకులు వారిని నిరాకరించినందున కాత్రిగారి సవరణలు ఓడిపోయినవి.

తీర్మానము ఆమోదించబడుట.

పిమ్మట బి. చక్రవర్తి గారు రుపరాదించిన తీర్మానము వోటుకుట్టెటవడినది బహుభుక్తుల ఆమోదములన తీర్మాన ము అంగీకరింపబడినది. తీర్మానము ఆమోదించబడిన దని విని నంతనే పర్యినిధుల సునోదము కర్ణింప వలసి కావండెను.

వర్ధిచాలనా తీర్మానము

మరికొన్ని వివరములు.

కాత్రిగారింక నిట్లు చెప్పిరి:— తాను తీసివేయకొనవ మాటలు క్రొత్తవి. రాష్ట్రీయపరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము ఆటు సంవత్సరములలోగా పూర్తిగ నిచ్చివేయవలదలయు నని ప్ర త్యేక దేశీయావసరసభయందు తీర్మానింప బడినది. తా నెవరి తరపున వచ్చియున్నాడో అపక్షమువారందుల కాటంకపరువ వచ్చును. అతీర్మానము చాలదూరము పోయెనని ప్రమాదస్థితి నొందగలదని వారభిప్రాయపడుదురు. (కాదని కేకలు) సభ్యులలో న నేక నుండి ఆట్లు తలంపక పోవచ్చునని తా నె అు గు ను. అ యు న ను వారిలో కొంతమంది ఇచ్చగించినా గుండును. ఈ మార్పంత గా మంచిదికాదను వారీ యభిప్రాయముల నాలోచించెదరు గాక యని తాము గోరుచున్నాను. అభివృద్ధి కావలయు నను వారలలో తా నొకడు. ఇంక మరియొక దృక్పథమును గూర్చి ప టేలు గారు ముందుగాచెప్పిరి. తీర్మానమునందున్న "అసంత్పత్తికరము, ఆకాభంగకరము" అనువాక్యములకు క్రిం దటి బొంబాయి సభాతీర్మానమునండి దీసివేయవలయు ననిరి. అభిప్రాయముప్రకారము నూతనతమువారి యభిప్రాయము ప్రకారమును సంస్కరణ ప్రకారాళిక నేకవిధములగు లోపనా

లను గలిగియున్నది. అయినను మితవాదము చేసిన తీర్మానములలో ననేకము అవసరసభవారు చేసిన వారి తీర్మానములకు తల నేయింపబడి. ఏవిషయములలో రెండుసభలను ఏకాభిప్రాయముగ నున్నదియు ఎందులో ఏకాభిప్రాయముగ లేనిదియు తెలియజేయగలగునట్లు తామిచ్చుటకు రాగలిగినందుల కైతే యీ సంకల్పించుచున్నాము. ప్రజాభివృద్ధికి లక్షకర్తవ్యములలో పథ్యాన్నియుగ నున్న నిజముగ అభివృద్ధికరములగు మార్పులు కొన్ని అందున్నప్పుడుగ కన్పించుచున్నది. ఇంక కాలనిర్ణయమునుగూర్చి సభ్యులుపలుకుచున్నట్టి వాదకల్యేకమేమని బెర్లియంతామజిగరలు చెప్పినందుకంటిమి. జ్ఞాపకమునకు వచ్చుచున్నది. మితవాదులనుగూర్చించుటకు తానవటిరావేను కాని యొక సంకల్పినికాదుగ తాను తెలుసుకొనుచున్నాను. అభివృద్ధియంతవరకు సమకూడినదియు, ముందెట్టిమార్పులను చేయవలసియుండుననియు నిర్ణయించు నిమిత్తము పార్లమెంటును మీటిలను నిర్ణయించుట నుంచి దని ప్రశ్నకావాలియనభవారును తలచిరి. అట్లుగుటచే కాలనిర్ణయము చేయుట మంచిది కాదని తోచెడిది. ఏలన ఇంతకాలములోగా స్వపరిపాలన మిచ్చివేయబడవలయునని చెప్పబడుచు పార్లమెంటు రికమిటీ లనవసరమగును. ఇందునుగూర్చి మరియొక యాటంకముకూడ గలదని తనకు తోచుచున్నది. కాలనిర్ణయమును చేయవలయునని పార్లమెంటు, అట్టిసమయమున ఎట్టిమార్పులు వచ్చినను మారినను ఇంతకాలమును సరికట్టిమార్పులను చేయక తీరదని వారికిచ్చుచెప్పవలెనని? అట్టిస్థితి అసంభవము. పార్లమెంటువారు నియమించు “స్టాంబులు” సాధ్యమైనంత క్రిష్టమైనవిగా నుండవలయునని కోరిక లింకువలన నెట్టి యాటంకమును లేదు. (తానీ దినమున జేరినసభ కేతెంచిది తానెల్లప్పుడు వట్లు చేయగోరుచుండుటవలన సంభవము; ఈ జేతమునందలి మితవాదుల తరపున తానచట తరచుగ మూర్ఖుడ నుద్దేశించుటవలన సంభవ కాదు; మరియేల యవకర్పును, తనజేతములందలితో గలసి హిందూజాత ప్రభుత్వపు స్థితినిగూడ నభివృద్ధిచేయుచు రావలయు ననియు, తన కాననసభల అధ్యక్షులును, సహాయాధ్యక్షులును ఎన్నుకొనబడుచు నుండవలయుననియు, హిందూజాత ప్రభుత్వమును సాధ్యమగు సంతకర్తవ్యలో బాధ్యతాయంత ప్రభుత్వముగ మారవలయు ననియు, పశువుగాను చెప్పినటులు ఆర్థికస్వాతంత్ర్యము లేరని ఎట్టి స్వాతంత్ర్యమును నిజమైన స్వాతంత్ర్యము కావాలననియు (ఉత్సాహము) సభ్యులందరితోగూడ గలసి తాము బోధనలయునని తానట కేతెంచెను. అట్లునచ్చినందునకు, సభ్యులందఱును అనుభవతో వినినందులకును తానెంతేయు సంతసించుచున్నాడు.

దాక్తరు ప్రేమనాథ బెర్లియం నవరణను బలపరచిరి. “అసంతృప్తికరములు” “అకాంక్షకరములు” అను మాటలను తీసివేయవలయునని అతని యుద్దేశము. ఈమాటలవలన తనకు సంస్కరణప్రజాభివృద్ధి ఇష్టములేదను అర్థ మిచ్చి నిరోధభావమున కెక్కిమచ్చును. ఇంక కాలనిర్ణయమునుగూర్చి తీర్మానము నందలి వాక్యముల సంతకా సంకీర్తనపట్టును భావమును మాత్రము తానువ్యాసరూపా ర్యకముగ నంగీకరించుచున్నాడు. స్వపరిపాలనమును సాధ్యమైనంత త్వరలో నిచ్చివేయ గోరుటయే సమంజసముగాని కాలనియమితి పార్లమెంటు, సాంప్రదాయమునకువిరుద్ధము. ఇంక రాష్ట్రీయసంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును వెంటనే ఇచ్చివేయవలయునను అంశమునుగూర్చి అతడిట్లు చెప్పెను. (తానునులాగు సందేహములొద్దముగను బలవత్తరముగను (తాడును లాగుట మంచిదియే గాని (తాడు తెలిసేట బడవలసి వచ్చునంత గట్టిక లాగకూడదు.

జిలేంద్రలాల్ బెర్లియం మొదటి తీర్మానమును బలపరచిరి. బొంబాయిసభలో తాను ఎత్తిన రాజీనామాను చేసికొనవలయునను లోపముచేత సంత నిశ్చయ సమస్యలై యుండలేకు. అందువలననే రాష్ట్రీయులను సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నీయగోరలేదు. ఇచట ఢిల్లీలో తాను బుద్ధితెచ్చుకొనగలిగిరి. నేను తాము తమ స్వాతంత్ర్యమును పూర్తిగ గోరనిశ్చయించుకొనిరి. రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యమును, పరిపాలనమును పూర్తిగ స్వాతంత్ర్యమును కావలయునని తామిప్పుడు కోరి తీరకలయును. ఇట్లు చేయుట వలన బొంబాయిసభలో చేసిన సాసము పరిపాలనపడగలదు. బొంబాయిలో ఈ రాజీనామా కాసిందియే తాము సంస్కరణ ప్రజాభివృద్ధి ప్రయత్నముల నాదరించి యుండిరి. తనంతట స్టాంబులని ఆదరింపవలసి యుండును. కాలమునకు తగినరీతిగ

దైర్ఘ్యముతో ముందుకే ప్రజాభిప్రాయమును వెలిపి ప్రజాభ్యుదయమును గోరకుండిన జేతమునకు యుండిన ఫలితమేమి? అని ఆతడెవరితో పేరెత్తబోవునోకి అధ్యక్షులు లూగడించిరి. పిమ్మట నతడు దక్షిణాఫ్రికా యూనియను సమగుమున (బిటిసెపార్ట్ మెంటువారు కాలనిర్ణయమును జేసిరి, ఫిలిప్పైనుల విషయమునను అట్లునే కాలనిర్ణయముచేయబడెను.

రంగ అయ్యంగారుగూడ తీర్మానమును బలపరచిరి. తాతలు కమిటీ నివేదనమునకు గాని మాంబేను మెయ్యువర్ల ప్రభుత్వవేదనమునకు గాని అంగీకరింపని దేశాభిమాన ప్రేరేపకులగు యువకుల తరపున తాను మాట్లాడుచున్నాడు (ప్రస్తుతపు తీర్మాన మొత్తముగను తనకు సంకోచ కరముగ లేదు. అయినను ఏమహానభావులు నిరంకరము కృషిచేయవలసిన తామిప్పుడు సరకు నీవస్థితి ముందుండవలసి వచ్చునో అట్టి నాయకులయెడ గౌరవము గలిగి తానెట్టి గవరణయు ప్రతిపాదించలేను.

31-వ తేదీ సోమవారమునాటి కార్యక్రమము

నేటి సభ్యులము 1 గంటకు మరల జేరినసభ ప్రారంభమైరి. సభ్యులందఱు ఆమాతమును జూపుయండ పండిత రాంభుజ చాదరిగా తీక్రింది తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి:— “సంస్కరణ ప్రజాభివృద్ధియందు పంజాబుకు తక్కిన రాష్ట్రముల కొన్నిటికంటె తక్కువ స్థితియందు నుంచుకునని యున్నందునకు సభివారు చాల విస్మయ మొందుచున్నారు. మరియొక యుద్ధసమయమునందు పంజాబుచేసిన మహాత్తరసహాయమును జ్ఞాపకమునకు గొంచుకొని, రాజకీయముగ నేమి, నైతికముగ నేమి, నాణ్యతయనుకముగ నేమి, సంకరవిషయముగ నేమి, విద్యసంబంధి కాభివృద్ధిలం జేసి పంజాబు అంతక వెళిత పడి యుండలేదను సంగతులను గూడ జ్ఞాపకమునకుండుచుకొని కంక రాష్ట్రీయు, చెన్న రాష్ట్రీయు, బొంబాయి రాష్ట్రీయు, సంయుక్త రాష్ట్రీయులు మొదలగువానితో సమానముగ నుండవలయును.” అని జేరినసభ వారు తలంచుచున్నారు. తీర్మానమును పూడించుచు వారిట్లు చెప్పిరి. యుద్ధసమయం పంజాబు అత్యంత సహాయ మొనరించి నది. అట్టిది రాజకీయవిషయములందుమాత్రము వెళిత బడియుండవలయునా? ఈ రాష్ట్రీయునందు నిధినిసాంఘిక కలహము లేమియులేవు? ఇంక ఉన్నతవిద్య కళాకాలవిద్యయందు సహిత మది ఒక్క సంక రాష్ట్రీయుగ తప్ప మర జేరిన వెళితవడలేదు. పంజాబీ యులు మంచిస్వామ్యులుగై యు, లోకజ్ఞానమును గలిగియున్నాడని ఓద్వేషముగూడ చెప్పిరి. తన పాలనాదక్షిణతలు చెప్పి యుండ నారాష్ట్రీయు నొకటసాశ్వముట సరియ! (ప్రాన్ను గాని ఆమెకాగాని పంజాబు స్థితియందుండి అని పంజాబు నకు మరయొక జేతముతో యుద్ధము సంధించించివును చూచుచు చేసి యుండునెడల నేమికోరియుండునో ఆలోచింపుడు! స్వాతంత్ర్యము జరిగిన సోరాటులలో నిరంకరసహాయ మొనరించినరాష్ట్రీయు నింత నీవస్థితియందు నుండుట చాల తప్పిదమని ఆతని అభిప్రాయము.

తీర్మానమును బలపరచుచు ఎం ఎస్. భాగతు గాడిట్లు చెప్పిరి. మితవాదమును సువచారే జేతనేసాధ్యము జిరి పిండ్లుగతను రక్తమును భారవోపి పనిజేయుచుండే మనభాక్త్యరకులను మాదరింపవలయును. సురేంద్రనాథ బెర్లియం చేసిన సహాయము ప్రశంసించుచు సభ్యు లానివయమున తమ సంకోచమును తెలిపెదరుగాక యని యతడు కోరెను. అందులకు సభ్యులు తగిరిరి (ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. పిమ్మట తీర్మానమును బలపరచుట అంగీకరింపబడెను.

పిమ్మట బి. సి. పాటుగాడు తాతలు కమిటీని గూర్చి ఒక తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఈ తీర్మానమును నేనుపపాదించ గూడదని కొంతమంది స్నేహితు లనకొనుచున్నారు. ఈ నివేదికయందు బాలగంగాధరతిలకు మొదలగువారి పేర్లతో తనచేత విశేషముగ నుదాహరింపబడుటచేత తనకుగొప్పత్యమునుగూర్చి తా మెక్కడ నున్నదినింతుకో యని వారు తలంచుచుండవచ్చును. ఈ నివేదికయందు నిర్దోషిత్వమును గుఱువు చేసి కొనకలయువారు నిరంకరభాభివృద్ధిగూడ అట్లు కుకొనటలో హిందూజాత రాజకీయభివృద్ధినిగూర్చి తప్పక ప్రాముఖ్యమును వ్యాపించజేయవలయునని వారి యుద్దేశ్యము. హిందూజాతమును మయ్యాకు నాటికాలమున నిష్టవలెను తెవ్వరును లేదు. బాబు సురేంద్రనాథ బెర్లియం జేతముల నందరిని స్వాతంత్ర్యము పోరాడవలయు నని హెచ్చరించుచున్నాడు హిందూజాతమున విప్లవకారు తెవ్వరును లేదు. బెర్లియం ఈప జేతములను విని సంక జేతమున అనేకమంది యువకులు రాజకీ

యందు తో శ న మా రం భించి న పు ను హిందూ జాతమున విప్లవోద్యమ మేదియు లేదు. ఇటలీ యువకులును, ఐర్లండు యువకులును ఎట్లు స్వపరిపాలనాధ్యము పోరాడినదియు తెలుపుచు మాజిసీగారి నూత్రములను బెర్లియం బోధించునపుడు హిందూజాతమున విప్లవోద్యమ మేదియులేదు. 1870-న సంవత్సరము ఆముక్కను ఆనేకసాస్యసంఘములు బయలుపెడలేక. గురు బెర్లియం గారట్టి సంఘముల వెళ్లువారు లధ్యక్షులుగనుండిరి. అయిన నవి విప్లవకరసంఘములు గావు. అంతట జేతమునుమానసభ వచ్చిరి. ప్రజలొక్కసారిగ స్వాతంత్ర్యమును గోరిరి. జేతము మహాసభ ఆరంభమైననాటిగ నిట్టిసంఘములున్నవా? చరిత్రయే చెప్పుటగాక అప్పుడేవియు లేక. ఇట్టిసంఘము లేవియు లేకుండజేయుట కీసంభ యెంతే నియు నుపరించునని హిందూజాతము చెప్పియుల అధ్యక్షులే సాత్త్యము నీయగలరు. అనంతరము స్వదేశీ ఉద్యమము వచ్చి నది. ఈ ఉద్యమ మారంభమందుండునపుడు కుట్రలుండెవా? ఆ తరువాత నేమైనది? వారిసాటులో వంగ రాష్ట్రీయ మహాసభ బలవంతమున నిచ్చేదంపబడెను. ఆసమయమున గోళ్లే గారొక్క జేతమును నుండిరి. ఈరీతిని జేతముల వాంఛితములను కాననానుసరణముగ వెలుపనీయవలసిన నది రహస్యముగ వ్యాపించి చాల బాధించునని అతడచట హెచ్చరించి యుండెను. అయినను వారతనమునా రంతుచున్నా యేమియు చేయక యుపేక్షతో నూరకుండిరి యుద్ధజేతములో “పాండ్యము” అని చెప్ప మాటలు మీరు విని యుండువారేమి? నాగర క త నోల లాడు బ్రిటిషు వార తన ము నా రి జేతముననెట్టి “పాండ్యమును స్థాపించి” రని తాను చెప్ప నెంచలేదు. అయినను నిజమును నిజముగ చెప్పక తీరదు. స్వదేశీ ఉద్యమ మతినిస్తారముగ నున్నపుడు కొమ్మిల్లాలో అల్లరి జరిగినది. సగరవంతయు ఆంధ్రోళగావరల పాలై నది. జిల్లామేజిస్ట్రేటు అచ్చటనే యుండెను. పోలీసువానిందరచటనే యుండిరి. ప్రజలందఱు వాతకరలు కోరగా వారేమిరి? “విపిన పాటుగారి దగ్గరకు బొంబు” అంటే ఆమెజిస్ట్రేటు చెప్పెను గాని పురముయొక్క స్థితి యెట్లున్నది యని నుంక యుచి చూచి పడలేదు. పురము నుండు మాత్రము జరిగి కుట్రకులు కాబుననున్నట్లే వారు మెలకువగావరిరి. బల్సురులో సరియొక అల్లరి జరిగెను అంతకుముందు “ఎక్సప్రెములు” పండినెట్లుబడినవి. అని యొక్కడ నున్నాడో ఎవరైనాగో ఏమియు తెలియలేదు. గాని వాస్తవముల సంతకెంచుటకంటె కవి ప్రాయబడింపని స్థితి దైర్యమునకుక్రొత్తమునకు మహద్విములే కారకులును జేయునయును కుట్రచూడవలను మాత్రమే తెలియును విరుగగట్టుబడినవి. విగ్రహములు పగులబడినవి. స్త్రీలు వెళితట్లుబడిరి. గోవింద గిరినవి. పొంబారు మాయుడు గనే కొన్ని దువారములు జరిగిరి. విప్లవించించియు తాతలు కారకులు? ఈ యుద్ధము “పాండ్యునించించియు తాతలు కరుమనువారు చెప్పలేదు. ఉద్యమచరిత్రముగాని, ఉద్దేశముగాని తెలిసికొనినది. మహానిష్ఠభావము వెనుగగలరు. బాబు సురేంద్రనాథుగ పేరం చెప్పటను గానింపట. పిరినిబట్టి వారి పరిశోధ మొత్త లోప భూయ్యముగ నున్నదియనిబట్టి వారు పరిశోధము. సభ్యులీ నివేదిక నుబద్ధమని పోరాడ దియు విదితము కాదు. సభ్యులీ నివేదిక నుబద్ధమని పోరాడ వలయును. అట్లు యుట నేను చాల నులభమైనది నివేదిక నూచనలే అసంపదము నెడల ఇప్పటి నిరంకరభాభికార కాననము లో యుండి దేశాభివృద్ధికి భంగమును గలిగింపగలవు అట్టిదాకి సభ్యులంగీకరింతురా? (లేదు, లేదు అనుకేకలు) ఇంక నిధితులందరిని తమించుటకు గూర్చి చెప్పరు నీను షేయ లందరికిని యుద్ధసమయముననే తమపాట మొసకబడి. ఇప్పుడు యుద్ధయంతయు పూర్తిగ సంత ముండియుండు హిందూజాతముల కట్టి తమపాట నేల మొసకరావ? అట్టి తమపాట నొందుటలో సందేహు నేకిధినింపరల యునని అతడు సభ్యులకు గోరెను. ఇది కేవలము ప్రార్థనకాదు ఆరివేదిక పూర్తిగ భగ్గునుచేయుట, బానిసూచన లేవియు సంకీర్తించవడక స్వామ్యమైంపర్థకులన్నియు మరల వెలకొల్పవడక వలయుననియు అన్నిటికిని యుద్ధము రాజకీయ నిష్పాధితు లందఱును వెంటనే విడుదలపడవలయుననియు ప్రజలందఱు అనుగుచున్న స్వస్థియు ఈకాన్యా కాదులయెడలేదు మోయాత్రిమును దయలేదు. అయినను కేతమును తెగినందుకాదరియు, తామందఱును విప్లవోద్యమము నివసించుచున్నారనియు, కుట్రకారులనుంచి తెలివితక్కువ కాన్యములను తాముభించుచున్నారనియు జిరతనమునాటికి చెప్పవలయును. అయినను వారు అవర్యకవిహితు లని చెప్పనగువా? స్వాతంత్ర్యోద్యమము

(984) ఈ ఆపూర్వ గ్రంథములో జర్మనీ గారడీ, యోగ ద్వజీ, హస్తలాసుము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలయ, మంత్ర శాస్త్రము, భూత వైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్ల పేక తమాషులు, విచిత్రదినోదవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, శీమముతో సమాధియగుట, శరీరము లేని తల కాయచేసే మాట లాడించుట, భూమిపైన గజమయింతున గాలిలో మరుష్యుని నిరాధారముగా నిప్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన ఆత్మవ్యక్తులకుగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటి యిచ్చుచున్నాను. దీనివల 4 రూ॥ల పి. ఆర్. జనారసం నాయుడు, ఓంగోల్. (గుంటూరుజిల్లా)

14-వ భారతదేశ పారిశ్రామిక సభ

ధర్మిలో సమావేశమగుట

జహంగీరు బొమ్మండీ పేరిటగారి

చాన్సలర్ శ్రీకృష్ణమూర్తి

(చూడవలసిన విశేష రద్దయి)

(నిన్నటి తరువాత)

రైల్వే శాఖాధ్యక్షులుగారు సంబంధించిన సూచన లేమియు లేదేమియు గానరాకుండుట అత్యవసరముగ నున్నది. ఈ విషయముగూర్చి యీ సంఘమువారు తమ అభిప్రాయమును తెల్లపరచుకొని ఈ విషయముగూర్చి యోచించుటకు సాధ్యమైనంత త్వరలో నొక సంఘము నేర్పరచుటకు సలహా. రైల్వే శాఖ దేశము నుడుటకు ప్రభుత్వము వారి యాజమ్యమున నుండుటకు సలహా. శాశ్వతాభిప్రాయము. ఇకముందు రైల్వే శాఖ ప్రజావేషమును తుపకరించు నట్లు వర్తించుటకు చర్యలు గావించియున్నాము. ప్రజాధీనములగు రైల్వే శాఖ, పారిశ్రామిక, కర్షణము విషయముల యల దభివృద్ధి నొందిన ఆంగ్ల దేశముననే అత్యవసరముగ కరిగి జరిగియున్నదిగా, ఈ విషయములయందు తెలివితేటలున్న భారతదేశమున కెంత అవసరమో వారే చెప్పవలయు. రైల్వే రేల్లులు గూర్చి యోచించుటకుడ ప్రత్యేక ద్వారా నియమింపబడె నని తెలియుచున్నది. ఈ తరుణమున సూచనలు గావించెదట. ఇది నెల నుగు నెడల మీ నివేదికమున రైల్వే శాఖ ప్రకటించుట ధర్మము. ఈలోపున కమిషను వారిచే రైల్వే రేల్లులు, దేశపారిశ్రామికాభివృద్ధి కుదరెంచు విధులు చూపుమిందించు విషయముగూర్చి 272, 275 ప్యా రాలలో దెలిపిన విషయములగూర్చి యందుక యచ్చటింతము. రైల్వే శాఖ వాణిజ్యపరమైన నొకటి నేర్పవలసినది యీ కమిషను వారు చేసిన సూచన ఆమోదదాయకము. కాని, రైల్వే శాఖలో ద్వారాములలో భారతీయుల నెక్కువగా నియమింపవలసిన విషయము పట్టుదలతో వాంఛింపవలెను.

ఈ దేశమున పారిశ్రామికాభివృద్ధియు వ్యాపించుటకు వలయు యంత్రనిర్మాణమును గూర్చియు, ఇందులకు వలయు విద్యావైఖ్యలను గూర్చియు, కమిషనువారు ఇంకను యెక్కువగా జాగ్రత్తతో యోచించి వాగుండును. మీరు జరిగిచేసిన ప్రధాన విషయములు:— (1) పరిశ్రమలకు ధన సహాయ మొనర్చుట, పారిశ్రామిక బ్యాంకులు నున్నగు వానిని నిర్మించుట కొక విధానము (2) గుంకముల విషయము.

(1) భారతదేశము ప్రపంచమందలి దేశములన్నిటిలో మిగుల బీదభవించుచున్నది. ఈ దేశపు టార్కికసంపత్తి అత్యల్పము. చరిత్రాత్మకమైన యున్న యీ దేశ, ధనసంపత్తి యిప్పుడు నామమాత్రమైనది ఇందుమించుక దేశపు సంపత్తిరాదాయము నంటిమి ఏదో యొక విధమున ఆంగ్ల దేశమునకు బంతుచు, తన వివిధ కాళిల యందును విదేశీయులకు నియమించును విదేశీ ప్రభుత్వము వలననైన నేమి, ప్రభుత్వ భారమును నుసంధ్యముగ నుండుటవలననైన నేమి, మరియే యితర కారణముల వలననైన నేమి, 150 వత్సరముల బ్రిటిషు పరిపాలనము జరిగిపెట్టుట భారతదేశము బీదదేశమైనదనట నిశ్చయము. ఇప్పుడు నుండును ప్రతిమనమునకు 2 పా నెలవలన సంవత్సరాదాయము లభించుచున్నది. ఇక, ఈ దేశమున పారిశ్రామికాభివృద్ధికి వలయు వస్తు సంపత్తి యేమియు లేదని వేరే చెప్పి నవసరములేదు. కావున ఈ విషయమున ప్రభుత్వమువారి ధనసహాయ మత్యవసర మగుచున్నది.

కస్తుసంపత్తి అత్యవగ నుండుటకుడ ధన సహాయము లేమిదో విషయవంతముగ కొనసాగ జాలకున్న విషయ నిజము. కాని ఈక్కు, పంచదార, రంగు, మున్నగు గొప్పపరిశ్రమలలో మౌలముగాక గ్లాసు, క్రొవ్వుకత్తులు, సబ్బు మున్నగు చిన్నపరిశ్రమలలో కూడ ఇది నిక్కము. పారిశ్రామికాభివృద్ధియందు బహుళసంఖ్యాకములు కఫలములగుటకు ధనసహాయము లేక వాపుబయి కారణము. ఈ దేశమున పెట్టుబడి పెట్టుట జనులు జరుగమన్నారన మాట నిక్కము! కాని దేశము బీదస్థితియందుండుటచేతన, దగ్గి బ్యాంకులు లేక వాపుటచేతను. ఈ దేశమందలి ధనము దగ్గి నంటిగా పారిశ్రామికాభివృద్ధియందు సహాయమునకు రాజాలకున్నది. ప్రత్యేకముగ పారిశ్రామిక బ్యాంకు లెక్కువ మన కర్తవ్యవరము. ఈ బ్యాంకులకు ఆమిషముగ ప్రభుత్వసహాయము కర్తవ్యము. ప్రభుత్వము వారు కట్టిన రైలొనకరె యీ బ్యాంకులకు చాల ధనము నొసంగుచుండవలెను.

ఆంగ్ల దేశమునను, ఈ దేశమునను నున్న భారతదేశ ధనములో కొంతభాగ మిదేశీ ప్రభుత్వముల అభివృద్ధికి నిలియోగపరచుట సంభవ్యము. భారతదేశముయొక్క వివిధ కోట్ల మానాయలు ఆంగ్ల దేశమున నున్నవి. ఇందులో చాల భాగము నీ దేశ పారిశ్రామికాభివృద్ధికి వ్యయపరచుట మంచి విధమౌచుచున్నది.

(2) కమిషను వారు గుంకముల సమస్యను వదలి వేయించు కొన్ని కారణములను చెప్పవలెను. ఈ విషయమును గూర్చి యోచించుక కమిషనున కధికార మెంతగ బడలేదు. పరిభ్రష్టుల వాగవంబించిన యిట్టి చర్యలకు యీ నివేదికము సంపూర్ణముగ లేదని చెప్పవలసి యున్నది. ఇంక మూలమున విరోధాత్మకములగు తమ సూచనలను చేయుటకు మీరు లేక నొనరును. అందుచే నివేదికము 64వ ప్యా రాలో తొల్ల వ్యాఖ్యము గూర్చి “ఇచ్చటకుడ ముంకముల సమస్య నుగూర్చి యోచించుటకు మాధికారము లేకుండుటచే, ప్రస్తుత పరిస్థితులకువగు యొక సూచనావిధానము నూచింప జాలకున్నాము” అని తెలుప బడినది.

1916, మార్చి 27 ఇంగ్లీషు రిపోర్టుగూర్చి తర్వాత నలన ఆర్థిక ప్యా రింగ్లీషు రిపోర్టు యెడల దేశ పరిశ్రమలభివృద్ధి జెందజాలవని తెల్లమైనది భూతకాలమున పరిభ్రష్టులవారు దేశపరిశ్రమలను పెంపొందింపక పోవుటయే గాక, గుంకముల విధించి, మనపరిశ్రమలకు అడ్డుటకు కొక ఇభూతులెరిపికుడ చెప్పవలసియున్నది. భారత పరిశ్రమల యెడల తూర్పుఇండియా సంఘమువారు చేసిన కార్యములు భారత పరిశ్రమలకు కళంకదాకుముగ నున్నవి.

ఈలోపున భారతదేశమున కార్మికసాహిత్యము పెరిగినదని వర్తకవిషయమున సామాన్య సంతోషము గావించి, మిక్కిలిపెరిగినది వర్తక సౌకర్యముల నొసంగు సూచనలై మనప్రతికూలాభిప్రాయముల దృఢముగా నెల్ల పింపవలెను. ప్రస్తుతపరిస్థితులలో మనమనవలయులమై యున్నాము. భారతదేశ పరిశ్రమలగూర్చి నెరుచుతిశేయును, పక్క పరిశ్రమలను దిగుచుతిశేయు మందుల విచారదాయకము.

కావున యిట్టి విధానమున భారతదేశమున జీవ్యులకలన నీ దేశము మి తమ దిలవానికి తనగస్తువులను చవుగా విక్రయించుట నవ్యము; ఇతర దేశములకుండి వ్యవసాయములను మెచ్చునరలకు కొనుట విశిష్టము. కావున యీ విధానమును విధి వింపవలయును, ఆర్థిక సాహిత్యమును, గుంకములపై సంపూర్ణాధికారమును మన వాస్తవమును నిర్ణయించును. సామాన్యములను గూర్చి నీ దేశము నీ దేశమున మనభవిష్యత్తును వి. ఈ విషయముల విమర్శించుటకు, పారిశ్రామిక సమస్య తృప్తికరముగ పరిష్కరింప జలంప గాను. ఈ దేశ విషయమున అలంబింపబడిన “పారిశ్రామిక సాహిత్య” విధానము ఆంగ్ల దేశ సంతోషమునకే నిర్ణయింపబడినదిని యెల్ల మన తెలిసియున్నది. ఈ విషయమున కర్షణ ప్రభువు గారుకుడ ఆంగ్ల కెలయే యున్నాము.

మహారాజా హోటాలు

(1912 సం॥ లో స్థాపించబడినది.)

చెన్నపురి రాజధానిలో ముఖ్యమైన ఇండియన్ హోటాలు ఇదియే. నెం 121 ఆర్ మీనియోకేషన్, మద్రాసు.

(హైకోర్టుకు ఎదురుగా) (1102)

ప్రాంతలకు అతిసమీపముగా నున్న పట్టణమధ్యమందున్నది. ప్రమాణములను విద్యార్థులకు విడిచి యిందుకు కున్న భోజన హాలుములకున్న స్వచ్ఛమైన సౌఖ్యములకున్న తమ విశిష్టము. మిక్కిలి గదులు ఎల్లెక్కో దీనిపాటు ముంక ఆనందానికర్షణములు యున్నవి. గారి బాగావచ్చును కాకాదిభోజనము పూబ 1-కి రూ 0-4-0.

ప్రత్యేకమున కాకాదిభోజనము, లేక సూసాదిభోజనము, ఫలహారములు, అనుభవముల హిందువులకలన తయార చేయబడి హిందువు లేక యూరోపియనువృత్తిప్రకారం వడ్డించబడును. విద్యార్థులకు తక్కువ రేట్లు.

ఈ హోటాలు బర్మా, సింగపూ, యూరోపు, ఇండియా, కన్యా రాజ్యములం దంతటను సంచారముచేసి వచ్చియుండు ఒక అనుభవము గల వాడుగు గారి మ్యానేజిమెంటుగో రుండుచు. చార్జీలు సులభముగా నుండును.

ఆయుర్వేదకళాశాల, చెన్నపురి. (1045)

ఈ కళాశాలలో చేరిన ఆయుర్వేదభూషణ, భిషగ్వరచరిక్షులకు, అఖలభారత ఆయుర్వేద విద్యావీర వత్సమున జరుగు ఆయుర్వేదాచార్య, విశాంద, వైద్య, ఈ పరీక్షలకును ప్రత్యేక శాఖ లేర్పడుచుబడి విద్య కలవబడును.

సూతన తరగతులు 1919 జనవరిలో ప్రారంభమగును

జీతములు:—ఆయుర్వేదాచార్య శాఖకు నెలకు రి రూపాయలు. తదితర శాఖలకు రి రూపాయలు మాత్రమే. ప్రవేశపరీక్షకుం దుత్తీయ లగు శాందరికి ద్వార్తి కేతము లొసకబడును.

యోగ్యతాంతములు:—భిషగ్వర శాఖ తప్ప కేక్కిన శాఖలలో చేరగోరువారికి సంస్కృతమున చక్కని భాషాజ్ఞాన ముండవలయును. భిషగ్వర శాఖకు మౌక్తిక ఆంధ్రమున గారి, ద్రవిడమున గారి చక్కని జ్ఞాన ముండిన జాలును. ప్రతిశాఖకు 50 గుంక మాత్రమే ప్రవేశము గలదు.

వివరములను తెలియగోరువారు చరభాస్తు ఫారములను యెదురుగావలను నదగాను మాంటుకోర్డులో నుండు రింజిలిలాసము: } చెన్నపురి ఆయుర్వేద కాలేజ్ ప్రిన్సిపల్ }
“మండిట్” } పండిత డి. గోపాలాచార్యగారికి }
మదరాస్. }

ప్రవేశపరీక్షల యును.

స్టోరల్ ఆయిల్ (908)

పుష్పములలో తయారుచేయబడిన మిగుల శ్రేష్ఠమైన తలమానె నుమారు 25 సంవత్సరములుగా క్రసిద్ధిచెందియున్నది. ఈ నూనె అధిక సువాసనగలదియు, తలకు చల్లదన మిచ్చును. ప్రేమమార్పు పుష్పాల్ ఖరీదు బుడ్డి 1-కి 1 రూపాయ.

కెన్టార్ యి ను హేరాయిలు

తలలో వెంట్రుకలు లేదీ జాగాలందు రోజు చదుముచుండిన యెడల ధారాళముగా వల్లవి వెంట్రుకలు మొలచును. ఖరీదు సీరా 1-కి 1 రూపాయ.

క్యోర్ బ్యాలిక్ టూత్ పాడరు

టిన్ను 1-కి 3 అణాలు.

ఇది యునుగాక సకలవిధమైన వ్యాధులకు మందులున్నవి. మంచి నుంక నెలలు గల అత్తరు వగైరాలు ఉన్నవి. కేట్లాగునకు వ్రాసి తెప్పించుకోవచ్చును.

Bengal Chemical & Pharmaceutical Works Ltd,

91, Upper Circular Road, Calcutta.

Telegram Address:— 'Rasayan'.

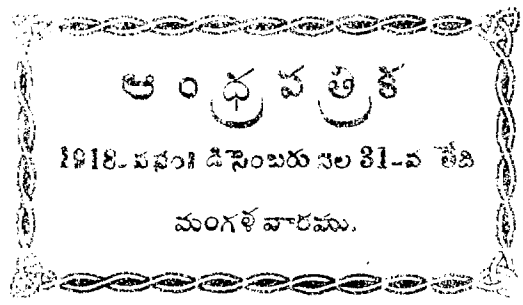
Local Agents

P. Rangiah Chetty & Sons,	Madras.	M. R. Chandra & Co,	Madras.
Indian Industrial Co.,		Madras Swadeshi Stores,	

ప్రకటన

రేణుకాదేవియను ఆంగ్ల నూతన సంవత్సరాది యగుటచే, మాత్రాత్రిక వెలువడదు.

సంపాదకుడు.

దేశీయమహాజనసభ:

ప్రజాశయప్రాబల్యము.

వేయి వత్సరముల యనుభవ మీ నాల్గు వత్సరములలో గలిగె నని, లాయడుజాతిగా రిది వరకు నుడివియుండిరి. తలవని తలంపుగ ప్రాచు చిక పరిస్థితు లనుక్షణమును మారుచున్నవి. న్యాయము, ధర్మము, స్వాతంత్ర్యము, మొదలగు పదములు దేశదేశలందును మారు మ్రోగుచున్నవి. ఈ పదము లన్నియు ఆదర్శమాత్రములుగ నుండినంతలే లాభము గలుగదు. మానవజీవితములందలి ప్రభావశక్తిన మాత్రమే పవిత్రము. ఈ సన్నివేశమున ప్రజలను నిల్పునగాని చక్రవర్తి గారి యభినందనములకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, నసంకల్పముగ వెల్లడించుచి, మిత్రమండలివారందఱును న్యాయము, ధర్మమును పదములను విరివిగ వాడి యుండిరి. నాటి యర్థమును వీ రెంతవరకు గ్రహించిరో, నూతన ప్రపంచ నిర్మాణమునకు వాటి నెటుల వినియోగింపవలయునో, నిర్ణయించుట కేర్పడుకొనవలయు మేలేనెవరిని విల్చును గాదు నుడివిరి. విల్చునగాదు నుడివినటుల, న్యాయ ధర్మముల యర్థమును గ్రహించినంతమాత్రమున ప్రయోజనము గలుగదు. ఆ ధర్మసూత్రముల వాచరణలో బెట్టుటకు ధర్మము గావలయును. కాని మార మోలించిన ధర్మముతో గూడ నిమిత్తము లేదు. నైతికమహాశక్తి ప్రపంచమనందొక కొననుండి వేరొక కొనవరకు బ్రాకుచు న్నుడి. ఈ మహాశక్తి నెదిరించుట దుర్లభము. జాతీయభావము నెనుకకు దగ్గి, అంతర్జాతీయభావమున కెడమిచ్చుచు న్నుడి. ధర్మ సంస్థాపనమునకు, జాతీయభావము గాని, దేశభావము గాని యడ్డుకడ దను భావము మెల్లమెల్లగ వ్యాపించుచున్నది. అందుచే న్యాయధర్మసూత్రములను సంగ్రామసమస్య పరిష్కారమున కేగాక, మానవాభ్యుదయము నిమిత్త ముపయోగించి, ప్రపంచకళ్యాణమునకు తోడ్పడుట ధర్మమని, విల్చునగాదు దెలిసిన భావము లెంతయు జ్ఞాపింప దగి యున్నవి. ఇట్టి యున్నతాదర్శముచే తాము ప్రేరేపితై తామాహవమున దిగితి మని విల్చునగాదు నుడివిరి.

భారతదేశము గూడ సంగ్రామము కట్టనిట్టి యుత్సాహభావమునే గనుబడి, స్వాతంత్ర్య సమరధర్మమునకై పోరాడినది. బొంబాయిలో ప్రత్యేక కాంగ్రెసుసభ జరిగిన పిమ్మట, చిత్ర సంఘటనములు చెక్కులేనవి. తలవని తలంపుగ శత్రువులు యుద్ధములో పరాజితులై మిత్రమండలి కిరణు వేడరి. విల్చునగాదు స్వయంనిర్ణయ సూత్రము నుపదేశించిరి. ఈ సూత్రము మిత్ర మండలివారి యనుమతి బడసెను. సంధి పరతుల

కిది మూలాధారమయ్యెను. దీని మూలమున భారతీయ వాయకులు తమ ప్రాత యభిప్రాయములను మాన్యుకొనవలసివచ్చెను. 20 ఆగస్టు ప్రకటనము స్వయంనిర్ణయసూత్రమున కనుగుణ్యముగ లేదు. అభివృద్ధికి క్రమాంతరములు అధికార వర్గమువారిచే నిర్ణయించబడినపుడు, స్వయంనిర్ణయమునకు తావు లేదు. తమ కెట్టి పరిపాలనావిధానము సమకూరవలయునో నిర్ణయించుటకు దేశీయ లేముఖ్యాంశాలు. ఆంగ్లప్రభుత్వమువారు, ఆరబ్బులకును, ఆఫ్రికావాసులకును స్వయంనిర్ణయాధికార మొసగ నంగీకరించుచున్నారు. అట్టితరీ, భారత దేశ మీయధికారమును వాంఛించుటతో నాశ్చర్యమెద్దియు లేదు. బొంబాయిలో జరిగిన ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సభవారు ప్రజాశయములను నిండు మానసముతో వెల్లడించుటకు కొంతవడి వెనుదీసిరి. కాని, స్వయంనిర్ణయసూత్రానుసారముగ, భారతీయులు తమ కోర్కెలను ప్రస్తుతముగ వెల్లడించు నవసర మిప్పుడు గలిగినది. బొంబాయి కాంగ్రెసు సభ జరుగునపుడు, యుద్ధస్థితి యొకిను ఆదోషనకారణముగ నుండెను. ఇప్పు డట్టిభయము తీరినది. శత్రుప్రాభవమునుగంటెను. దానితో పాటు, విరంతుశత్రువులు గూడ క్షీణింపబడెను. నూతనధర్మసూత్రములపై ప్రపంచము నిర్ణయించబడినపుడు, విల్చునగాదు యభిప్రాయ ప్రకారము సంధిసూత్రములు దేశకాలభేదము లేక ప్రపంచమున కంతయు నర్థింప గలవు.

ఇట్టి సందగ్ధస్థితిలో హిందూదేశము సంతయ మానసము జూపుట మిక్కిలి యనుచితముగ నుండును. బొంబాయి కాంగ్రెసుసభవారు రాజీనిమిత్తము, రాష్ట్రీయస్వపరిపాలనమునుండి ఆటు వత్సరముల వరకును, లా, జస్టిసు, పోలీసు శాఖల దీపివైచిరి. అట్టి యవసర మిప్పుడు తొలగిపోయినది. స్వయం నిర్ణయాధికారమును కాంగ్రెసు సభ గోరుచున్నపుడు, ప్రజాభిప్రాయములను మరుగు పరచుట దేశాచర్యక మగును. ఈ తరుణముననే భారతీయుల యభిప్రాయములు ప్రపంచమునకు వెల్లడి గావలసి యున్నవి. దేశ కాల పరిస్థితుల ననుసరించియే, సహజముగ మితవాది యైనను పండిత మదనమోహన మూలవ్యగారీ శాఖలను ప్రజల యభిప్రాయము జేయు ధర్మ మను సభిప్రాయమును తమ ప్రారంభోపన్యాసమున సూచించిరి. బొంబాయి శాసననిర్మాణసభ్యులు, సంపూర్ణ రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము గోరిరి. మిగిలిన రాష్ట్రములలో గూడ నిట్టి యభిప్రాయమే ప్రబలి యున్నది. ఈ యభిప్రాయమే కాంగ్రెసు సభలో ప్రతిధ్వనించినది. శ్రీ నివాస శాస్త్రి గారు బొంబాయి సభా తీర్మానములకు గూడ వెనుకకు బోవలెనని తెచ్చిన సవరణ లోడిపోవుటయే గాక, సంపూర్ణ రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యమును వాటికి జేర్చవలయు నను తీర్మానము సభవారిచే నత్యుత్సాహముతో నంగీకరింపబడెను. మా విలేఖరి వంశీన తంత్రీవార్తల గమనించిన, ఈ తీర్మానముపై తీవ్ర చర్చ జరిగెననియు, కొందరు ప్రతిపక్షు లసంతృప్తులయి కాంగ్రెసునుండి చీలెదరనియు, సూచితమగుచున్నది. కాని, జితేంద్రలాల్ బెనర్జీగారు దెలిపినటులు, ఏ యుద్ధము నయినను సత్యధర్మములపై నాధారపడియుండే నేని ఆ యుద్ధమసాఫల్యము ప్రత్యేకవ్యక్తుల యాస్పత్యముపై నాధారపడి యుండదు, స్వాతంత్ర్య మహోద్యమము నాటంక పడుచుట కేరిగిని సాధ్య పడదు.

కాని, నాయకులలో నెవరును ఇట్టి యవ్యక్తము నకు బాల్పడెదరని యూహింపజాలము. ప్రజాభిప్రాయమునకు దోసిల్పొగ్గక, ప్రత్యేకవ్యక్తుల యభిప్రాయములు నెగ్గలేదని సభ్యులు విడుచుట కెవరికి వారు స్వతంత్రులనుచో, నట్టివారు ప్రజాపరిపాలనాధారమును వహింపనేర నన్ను గానెరు. ఈ వత్సరపు దేశీయ మహాసభలో ప్రజాభిప్రాయ మసాదిగ్గముగ వెల్లడి యయినది. మోమోటమిగొరకు, అభిప్రాయములను మరుగుపరచెడి ప్రాత యుల వాటు, పూర్తిగ వొలగినది. ప్రజలలో దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్న స్వపరిపాలనేచ్ఛకు కాంగ్రెసు తీర్మానములే ప్రబలనిదర్శనము. పాలకులు ప్రజాభిప్రాయప్రాబల్యమును గనిపెట్టి దానిని సంతృప్తి పరచుట న్యాయము. స్వయంనిర్ణయాధికారము, స్త్రీస్వాతంత్ర్యము, రౌలెటు సంఘనూచనలు, హైందవ పారిశ్రామిక విచారణ సంఘము మొదలగు విషయములగూర్చి తీర్మానము లామోదితములైనవి. హిందూమహాసభ గూడ, బాధ్యతాయుతపాలనమును వెంటనే ప్రసాదించవలయు నని తీర్మానించినది. కాంగ్రెసు సభకు పట్టు, గోకర్ణ నాథమిశ్ర, ఫజల్ హక్కు గాల్లు కార్యదర్శులు నియమింపబడిరి. వీరి కార్యనిర్వాహకత్వము క్రింద, కాంగ్రెసు సభాదర్శులు సఫల మగునని యూహించుచున్నాము. నూతన కాంగ్రెసు సభాశయములను ఆంగ్లప్రజలకు నివేదించుటకై, రాయబారులను నిర్ణయించుట కొక యువ సంఘము నేర్పరచుటకును, పార్లమెంటు సభాకొక మహావిజ్ఞాపనము సంఘటకును, నిశ్చయించబడినది.

శ్రీ కాంగ్రెసు మహాసభ సందిగ్ధసమయానుకూలముగ తన ధర్మమును నిర్వహించినది. ప్రజాభిప్రాయమును జంకుగొనులేక వెల్లడించినది. స్వపరిపాలనావిజయ మీ తీర్మాన సాఫల్యముపై నాధారపడి యుండును. కాంగ్రెసుసభ గోరిన కోర్కెలు సఫలమయిన గాని, ప్రజలు సంతృప్తి జెందరని, కాంగ్రెసు సభాప్రతినిధు లాంగ్లప్రజల కెరుకపరుపవలయును. స్వయంనిర్ణయాధికారము హిందూదేశమున కొసగదలచినచో, కాంగ్రెసు సభా తీర్మానములే ప్రజాశయములను వ్యక్త పరచు నని నివేదించవలెను. కాంగ్రెసు సభ వారెటులయినను తమ రాయబారులను వెంటనే ఆంగ్లదేశమునకు బంపి, లండను నగరమున కాంగ్రెసుసభ నేర్పాటు జేయవలయును. నూతన కార్యనిర్వాహకు లీ కార్యములన్నియు త్వరలో నెరవేరునటుల చాకచక్యము జూపెద రని తలంచెదము. ఈ సమయమున జూపెడి కార్యపరత్వము మీదనే, హిందూదేశపు భావ్యభ్యుదయ యాధార పడియుండును. పార్లమెంటు ఎన్నికలలో కొయలిషను పక్షమునకు జయము గలుగుచున్నది. ఈ పక్షమువారు స్వయంనిర్ణయసూత్రము నంగీకరించినవారే. భారతీయశయములపై నానుభూతి జూపినవారే. కాని, ఏ పక్షము ప్రాబల్యము వహించినను, ప్రజాశయవిజయ మెప్పుడును, ప్రజల మనోదార్ధ్యముపై నాధారపడియుండుననుటకు పండియము లేదు. భారతీయులు తమ స్వపరిపాలనేచ్ఛకు దృఢముగ వ్యక్తీకరించెనని, స్వాతంత్ర్యప్రియులగు నాంగ్లేయు లీ కోర్కెను సఫలము గావింపక మానరు. కాంగ్రెసు నాయకులు స్వపరిపాలనా తీర్మానము గూర్చి ప్రబలతోత్సాహమును డిల్లీ సభయం దెటుల జూపిరో, అట్టి యుత్సాహమునే కార్యనిర్ధి విషయమున గూడ జూపి, ధన్యత గాంచెదరుగాక !

శ్రీ కాంగ్రెసు మహాసభ సందిగ్ధసమయానుకూలముగ తన ధర్మమును నిర్వహించినది. ప్రజాభిప్రాయమును జంకుగొనులేక వెల్లడించినది. స్వపరిపాలనావిజయ మీ తీర్మాన సాఫల్యముపై నాధారపడి యుండును. కాంగ్రెసుసభ గోరిన కోర్కెలు సఫలమయిన గాని, ప్రజలు సంతృప్తి జెందరని, కాంగ్రెసు సభాప్రతినిధు లాంగ్లప్రజల కెరుకపరుపవలయును. స్వయంనిర్ణయాధికారము హిందూదేశమున కొసగదలచినచో, కాంగ్రెసు సభా తీర్మానములే ప్రజాశయములను వ్యక్త పరచు నని నివేదించవలెను. కాంగ్రెసు సభ వారెటులయినను తమ రాయబారులను వెంటనే ఆంగ్లదేశమునకు బంపి, లండను నగరమున కాంగ్రెసుసభ నేర్పాటు జేయవలయును. నూతన కార్యనిర్వాహకు లీ కార్యములన్నియు త్వరలో నెరవేరునటుల చాకచక్యము జూపెద రని తలంచెదము. ఈ సమయమున జూపెడి కార్యపరత్వము మీదనే, హిందూదేశపు భావ్యభ్యుదయ యాధార పడియుండును. పార్లమెంటు ఎన్నికలలో కొయలిషను పక్షమునకు జయము గలుగుచున్నది. ఈ పక్షమువారు స్వయంనిర్ణయసూత్రము నంగీకరించినవారే. భారతీయశయములపై నానుభూతి జూపినవారే. కాని, ఏ పక్షము ప్రాబల్యము వహించినను, ప్రజాశయవిజయ మెప్పుడును, ప్రజల మనోదార్ధ్యముపై నాధారపడియుండుననుటకు పండియము లేదు. భారతీయులు తమ స్వపరిపాలనేచ్ఛకు దృఢముగ వ్యక్తీకరించెనని, స్వాతంత్ర్యప్రియులగు నాంగ్లేయు లీ కోర్కెను సఫలము గావింపక మానరు. కాంగ్రెసు నాయకులు స్వపరిపాలనా తీర్మానము గూర్చి ప్రబలతోత్సాహమును డిల్లీ సభయం దెటుల జూపిరో, అట్టి యుత్సాహమునే కార్యనిర్ధి విషయమున గూడ జూపి, ధన్యత గాంచెదరుగాక !

స్థానిక స్వపరిపాలనము.

భారత ప్రభుత్వమువారు, స్థానిక స్వపరిపాలనము గూర్చి ప్రచురించిన తీర్మానమున, జిల్లా బోర్డు తాలూకాబోర్డుల అధ్యక్షులు ఉద్యోగులు గానపుడు, మూమూలు పనుల నిర్వహించుటకు, ప్రభుత్వమువారి యనుమతితో ప్రత్యేక కార్యనిర్వాహకోద్యోగిని నియమించుట యవసరమనియు, ప్రభుత్వపు యనుమతి లేకుండ నట్టి వారిని సాధారణముగ దొలగించ వీలుండదనియు, అభిప్రాయపడిరి. ఆ సూచన గూర్చి జిల్లా బోర్డుల అధ్యక్షులును, తాలూకాబోర్డుల అధికారాధ్యక్షులును తమ యభిప్రాయములను వెల్లడింపవలయునని ప్రభుత్వమువారు కోరియుండిరి. అట్టి వారి యభిప్రాయము లిపుడు ప్రచురింపబడినవి. ప్రభుత్వమువారి సూచన ప్రకారము, అనధికారాధ్యక్షుల యధికారము నామ మాత్రా వశిష్టమగును. కార్యనిర్వాహకసభ్యులకే సర్వాధికారముండును. అతనిపై అనధికారాధ్యక్షుని కెట్టి యధికార ముండదు. స్థానిక స్వపరిపాలనము కిది పెద్ద ప్రతిబంధక మని యంగీకరింపక తప్పదు. చెన్నరాజభానిలో బోర్డుల అధ్యక్షులలో దాదాపుగ నందరినూచన నంగీకరింపకుండుట సుభిన్నమకము. ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయమును గురించి తమ సూచన నుపసంహరించి కొంతమంది గాక, తాలూకాబోర్డు అనధికారాధ్యక్షులే గాక, ఐ. సి. యస్ యుద్యోగులగు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగూడ యీ సూచన స్వపరిపాలనమునకు భంగకరమనియు, సంఘర్షణకారణ మగుననియు, స్పష్టపరచిరి. కృష్ణాజిల్లా బోర్డున కధ్యక్షులగు కాంప్ బెలు గారు మాత్ర మీసూచన నంగీకరించిరి. ఏలూరు తాలూకాబోర్డున కధ్యక్షులీసూచన కామోదము జూపిరి. గోదావరి డిస్ట్రిక్టు బోర్డున కధ్యక్షులగు దివానుబహదూరు మురీసేటి శేషగిరిరావు పంతులు గారు గూడ ఈసూచన కామోదము జూపిరి. తిరుచినాపల్లి జిల్లాబోర్డువారుగూడ పెద్దబోర్డులకు మాత్ర మీసూచనకు గలగింపవలెనని అధ్యాగీకార మొసగిరి. మిగిలినవారెవరును దీనికి సమ్మతించలేదు. ఈసూచన కొనసాగుచో, అనధికారాధ్యక్షుల యధికారము నామమాత్ర మగుటయు, కార్యనిర్వాహకోద్యోగిని ఏరికొని పోరాటములుదయించి పరిపాలనమునకు భంగము కలుగుటయు, సంభవముగాక దక్కును.

సింహళ ద్వీపము : స్వపరిపాలనోద్యమము
సింహళ ద్వీపమునకు వితామహు డనదగు గా. పి. రామనాథనుగారు సింహళ ద్వీపవాసుల నిలుల హెచ్చరించుచున్నారు:

“స్వీయాభివృద్ధికిని, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యాభివృద్ధికిని, మనమందరము గలసి పని జేయవలయును. సింహళ ద్వీపము బల సమన్వితముగనుండి నపుడే బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునకు లాభము గలుగును. ఇతరులపై కూటికిని, గుడ్డకును, సరకులకును ఆధారపడియుండునట్టికన్న ఆత్మకారవము గలిగి సౌష్ఠవముగనున్న సింహళ ద్వీపమే, సామ్రాజ్యక్షేమమునకు కృషి నలుపు గలుగును. బ్రిటీషు పార్లమెంటులో మధ్య తరగతివారలకును, కర్షి శామికులకును ప్రాతినిధ్యము సమకూరువరకును, ప్రభుత్వ పరిపాలనమున వారికి కలుకుబడి లేకపోయెను. సిలోనులో, పురాతన వద్దతి ననుసరించి, శాసననిర్మాణసభ యొకటి గలదు. అది పునర్నిర్మింప బడనంతవరకును, దేశీ

యుల ప్రతిభ వైకిరాసేరదు, అంతవరకును, సింహళ ద్వీపమునకు, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమున సరియగు స్థాన ముండనేరదు. మన పరిపాలకులకు, న్యాయము దయ చేయుడని విన్నవించితిమి. 1832 వ సంవత్సరమున ప్రజాపరిపాలన మొకటి యుండనిచో ఆంగ్ల దేశ మిట్టి యాస్పత్త్యము జెడియుండెడిది గాదు. మనకు గూడ నట్టి విధానము ప్రసాదించబడనిచో, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యములో మన మర్హస్థానము బడయనేరము. శాసననిర్మాణసభ యెదుట వచ్చెడి ప్రతినిధులము ప్రజాప్రతినిధుల యిష్టానుసారముగ నిర్ణయింపబడుట, ముఖ్యవసరము. ఈ న్యాయము మనకు త్వరలో ప్రాప్తించునని, విశ్వసించవచ్చును.”

బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునం దంతటను, స్వపరిపాలనోద్యమము సర్వరాభివృద్ధి గాంచుచున్నదనుట కిది యొక నిదర్శనము.

హిందూ మహాసభ.

స్వరాజ్య తీర్మానము చేయబడుట.

దిల్లీ, డిశంబరు 30:— ఆఖిలభారత హిందూసభయొక్క సమావేశము డిశంబరు 25 నుండి. అధ్యక్షులు కొన్ని తీర్మానములను ప్రసాదించిన యనంతరము, ఆంగ్ల సామ్రాజ్యము నందలి ఇతర ప్రాంతములవానితో సమానముగా, హిందూజాతీయులకు గర్వ హక్కులను ప్రసాదించి, బాధ్యతాపూర్వకా జ్యమును తత్ తమమే దేశమునకు ప్రసాదించవలయునని పండితవరత్తు శర్మగారిక తీర్మానమును ప్రసాదించిరి. పలువురు తీర్మానములు విలపించు మాటలాడిన యనంతరము తీర్మానము అంతటనే నామోదంబుపడినది. తరువాత ఈ క్రింది తీర్మానములు సభవారిచే ఆంగీకృతములైనవి.

- (1) శాసనసభలో ప్రత్యేక వాతావరణము లీ యిదగుండదనియు, హిందూ యాత్రీయములు రక్షింపబడవలయుననియు ఈసభ వారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.
- (2) హిందూసంస్థాన ప్రభుత్వముల నాలోచించుచు తగిన విధమున పనిచేయుటకు, కాంగ్రెసు సమయముననే కాక, సర్వదా, దేశవాసులకు పనిచేయుట ఆత్మాశ్రయమని యీ సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.
- (3) హిందూ ముసల్మానులు సంప్రదించుకొని గోరభ నివారణమునకు సర్వప్రయత్నములు చేసిచో దేశసంతోషము సంతోషింపకదలచి యీ సభవారు నమ్ముచున్నారు.

ఈమాట తీర్మానములమీదకు కారదాయత స్వాయల వారకు శ్రీజగద్గురు శ్రీ కంకరాచార్యులవారు చాలనేపు మాటలాడిరి. తరువాత సభవారు మహారాధు కటారు పురములకు జరిగిన బక్రీరు అల్లరుల పట్ల మిక్కిలి విచారముచూపుచు, అల్లరుల కారణములను కనుగొని వారి నివారణకు చేయదగు ప్రయత్నముల నాలోచించుటకు ముసల్మాను సమితి హిందూసభాప్రతినిధులతో నొకవిచారణసంఘము నెలకొల్పితి ఆత్మాశ్రయమని కాంగ్రెసువారికి నూచించు సుకతీర్మానము చేయబడినది. పిమ్మట సార్వభౌమునికి యధ్యక్షుల విజయము గలిగినందులకు సభవారు సంతోషమును వర్ణింపుచు జర్మనవారి యధీనముననున్న సంస్కృతతాళపత్రములను, ఇతర హైందవ వాగారిక తానంబాధములకు వస్తువులను హైద్రాబదుకు నిప్పించగోరుచు సుక తీర్మానము చేసిరి. తరువాత అధ్యక్షులకు ప్రతినిధి పేక్షకులకు వందనములు సమర్పించుటకీ హిందూసభాసమావేశము ముగిసినది.

గోనావరజిల్లా రాజ్ కుల తాలూకా పరిశిలనుండి ఒకరిట్లు ప్రాయముచున్నారు:— మా గ్రామ నివాసమునకు గవర్నమెంటువారు ఆయిల్ సప్లయ చేయటకు ఏర్పాటు చేయించి యున్నారు. మా గ్రామమువారు కివార్లకు నె 1 కి నలువది దబ్బలమానె వారంగోజులు చూచుటలేదు. ప్రజలు చాల చిత్తగ్రహము చున్నారు. కనుక గవర్నమెంటువారు పరిశిల డిపోరు యింకా ఆదనముగ నూనెసప్లయ చేయింపగలరులకు కోరుచున్నాను. ఆలాగున సప్లయచేయనియెడలను ప్రజలు చీకటిచేతను చాల బాధపడవలసివచ్చును.

స్థానిక వార్తలు

ఆంధ్రసభ:— మదరాసు ఆంధ్రసభవారు శేపు సాయులకాలము రిక్త గంటలకు బ్యాంక్సునుదలి ఆంధ్రపురముం దిరమునందు “లవ టకే”న ప్రకటించెదరు.

నీమటపాలు:— బొంబాయి మెయిలుబండి సకాలమునకు వచ్చినయెడల నీమటపాలు శేపురము 7 గంటలకు బట్టాదా చేయబడును. తపాలావెల్చె ఆస్తి వారికి ఉత్తరములు ఉదయము 6 గంటలకు బంపబడును.

ఎక్కువ బాలికా విద్యాలయము:— విద్యాలయముయొక్క పదియవ వార్షికోత్సవము జనవరి 12-న తేదీ శనివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు పోలీసుకమిషనరు కోడ్డునుదలి నెం 17-వ గృహమునందు జరుగును. మానసియులగు టి. రంగాచార్యులుగారు ఆగ్రాసనాధిపత్యము కహించురు.

వైశ్యస్వాతకుల యాతీధ్యము:— రావుబహదరు వేమూరు ఆల్బారు శ్రేష్ఠిగారు వైశ్యకట్టపరీక్షా భద్రులకు ఈ నెల 25 వ తేదీనాడు పునరుత్తికోడ్డునందలి స్వగ్రామమునందు ఆతీధ్య మిచ్చిరి. పట్టపరీక్షాభద్రులు, ప్రేక్షకుల నేతలు సభనలంకరించిరి. నెల్లూరు సబ్బుబడ్డీగారగు శే. నుందరరావు శ్రేష్ఠిగారు ఆతీధ్య సమయమున ఆ గ్రామసాధి పత్యము చేసించిరి. ఆల్బారు శ్రేష్ఠిగారు సభ్యులకు స్వాగత మొసంగుచు వైశ్యసంఘాధ్యక్షులయనునై పట్టపరీక్షలు వర్వశక్తుల నేరచేయగోరుచు నొక గంభీరవాద్యముమిచ్చిరి. తరువాత సభవారు శ్రీ గాము వేంకటసుబ్బయ్య శ్రేష్ఠి, నుంకు కృష్ణస్వామి శ్రేష్ఠి, ఎస్. వి. జయరామయ్య, జె. రాగభూషణముగార్లు మరలములకు చింతించు వారిబంధువులకు సానుభూతిజూపుచు సుకతీర్మానము చేసిరి. వాసిబ్బయ్యను మున వైశ్యులకు లోకపాస్థికులగు లెంపురు, కరపరయలకు ప్రకటించుటకు గారు రావుబహదరు కలకలకట్టపరీక్షాశ్రేష్ఠి గారు, నల్లగురుస్వామి శ్రేష్ఠి, కొత్తారంగయ్య శ్రేష్ఠి, సామి వెంకటాచలము శ్రేష్ఠి, మారబాటి నమ్మారావు వారు శ్రేష్ఠి, గార్లు కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగను పి. కన్నయ్య శ్రేష్ఠిగారు కార్యదర్శులుగను, రామబహదరు ఆల్బారు శ్రేష్ఠిగారు సంస్థాపిత సభ్యులుగను నెం: సంయుక్త నెలకొల్పిటకు పిమ్మట సభవారు విశ్రమించిరి. కీర్తికేసులగు వీరరాం వేంకట సుబ్బయ్య శ్రేష్ఠిగారి గౌరవాదుగా సుక సభ్యులు చిన్నాయును సాధ్యమంత త్వరలో నెలకొల్పిటకు నల్లగురుస్వామి శ్రేష్ఠి, బొత్తూరుఅయ్య శ్రేష్ఠి, లక్ష్మణ శ్రేష్ఠి సామివేంకటాచలం శ్రేష్ఠి, ముంకా నువ్రమ్మయ్య గార్లుతో నొక యుపసంఘము నెలకొల్పిటకు లెదనంతరము సభవారు తీర్మానించిన పిమ్మట పట్టభద్రులు సభవారికి పరిచయము చేయబడిన తదనంతరము సభా కార్యక్రమము ముగిసినది.

అదోనియందలి శ్రీ ఆంజనేయస్వామివారు కాక్రీకోత్సవము ఈయధ్య జనుప్రదక్షగా జరిగినది. అశ్వత్థము నరసమ్మ శ్రేష్ఠిగారు నడుముకట్టుకొని ఉత్సవము సక్రమముగా పనిచేసిరి. బ్రహ్మశ్రీ మయూర వీర రాఘవ శర్మ ఘటవాద్య భీమాచార్యులు గార్లు వారికథాకాలక్షేపములను జరపి ప్రజలకు నమితోత్సాహమును కలుగజేసిరి. పండుగదినములలో నరసింగరావు కలభావిగారు అదోనియందలి విద్యాభివృద్ధి గురించి గంభీరవాద్యముమిచ్చి రని యొకరు మాట ప్రాయముచున్నారు.

ముసల్మానుల విద్యాసభ. మామ్రునందు ముసల్మాను విద్యాసభ గత రెండు దినములనుండియు జనుప్రదక్షగా జరిగినది. సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారు కొంతకాలము క్రిందట మంగ దేశమునందలి ముసల్మానుల విద్యాభివృద్ధికి గాను చేసినవరములకు కార్యపాపమునబట్టి గోరుచు తీర్మానము చేసిరి ముసల్మాను విద్యార్థుల నసత్కృతములగు గాను సభిలోని ప్రేక్షకు ప్రతినిధులగు 40 వేలరూప్యములకు విరాళములనిచ్చిరి. అధ్యక్షులగు సర్ ఇబ్రహీం కరింబాయిగారు సభా కార్యక్రమము ముగింపునకు దెచ్చుచు, ముసల్మానుల బాధ్యతలను గురించి మాటలాడిరి.

23-వ తేదీ విల్లులు సభాపతి జన్మదిన శుభాకాంక్షలు తెలిపి
 స్వభావమును రాజకీయవిరమున సభాపతి విడిచివేసి సభాపతి
 నిరసించెను.

The Indian National Congress.

(FROM OUR SPECIAL CORRESPONDENT.)

Mr. Sastry's Amendment Lost.

DELHI, December 29.

Continuing Mr. Sastry said that the clause he wished to drop was a new, and had been introduced in anticipation of another resolution by the special session of the Congress fixing a period of six years for full provincial autonomy. He said of course he represented would have objected to the clause which took them much farther and more (his party's) objections were redoubled for it took them very far and in dangerous waters (cries of "No"). He knew a great many of them did not think so but he knew also there were several even amongst them for whom he was not speaking. Now they would also their views before them who were also of opinion that the change was not altogether for better. He was for movement, as to another aspect Mr. Patel has already referred to his amendment although perhaps not consciously and obtained their verdict in advance. He objected to the clause in Bombay resolution describing the scheme as disappointing and unattractive. In his opinion and in the opinion of those for whom he was speaking the scheme was in many ways inadequate. As they were the Moderates conference had passed a number of resolutions which were in agreement with the resolution of the special Congress in many important points. He considered it a great advantage that he was enabled to be there to emphasise the points of agreement as well as of disagreement. He thought that while the scheme was defective in many ways and susceptible of improvement it still marked a substantial step in advance towards responsible government. Regarding the fixation of time limit he had been reminded by the previous speakers that Mr. Surendranath Bannerji and Mr. Chintamani had once expressed in favour of time limit. He was not there to defend them but he might draw their attention to the fact that position had been abandoned by them for the reason that the scheme of reforms proposed the appointment of Parliamentary committees for the determination of future stages. While accepting the proposal wholeheartedly they felt that it would not be consistent to have time limit as it would render the appointment of Parliamentary committees idle and futile, but he also wished to take leave in mention on his own account another difficulty against this item (time limit). They had got to see that that time limit was to be fixed by the Parliament and he doubted whether there was anybody among them who could persuade the Parliament to guarantee that within certain period whatever might happen in the interval such and such forward steps shall and ought not to be taken. He thought that it was an impossible position to take. That would prevent them from saying that the stages of responsible government should be completed as soon as possible. He thanked them for hearing him particularly and said he was glad he had come to the Congress platform not merely because he had always intended to do so, not merely because he wished his voice raised on behalf of opinions, the Moderates held in the country, but also because he thought it a great advantage that he shall in unison with the rest of them raise his voice that in Central Government responsible government should begin, the President and Vice-presidents of their Legislative Councils should be elected and that they should also demand fiscal autonomy for the Indian empire, for as Mr. Patel told the President was in entire agreement with him, that with a fiscal autonomy no reforms would be of much value and a responsible government would be like dummy figures and soldiers, intelligent and good to look at it with no vitality in them. (Applause).

Dr. Promoth Nath Seconded Sastry's Amendment.

Dr. Promoth Nath Bannerji seconded the amendment. He said he objected to the words "disappointing" and "unattractive" as they implied an attitude of hostility towards the scheme. With regard to the time limit he was in sympathy with the spirit of the resolution and not with the letter of it. He wanted self-government as early as possible and besides it would be contrary to the traditions of Parliament to fix time limit. With regard to full provincial autonomy being granted at once he said in a tug of war they would cut firmly and strongly and hard, but let them not pull too hard lest the rope should break and they might fall to ground.

Mr. Jitendra Lal Bannerji Supports Original Resolution.

Mr. Jitendra Lal Bannerji in supporting the original resolution said in Bombay they were misled by their sentimental weakness namely their desire for compromise. In Bombay they refrained from demanding full responsible government for provinces. Here in Delhi better sense had prevailed, he would rather say had returned, and to-day they were prepared to assert their right to full and complete responsible government in the Provinces and by doing that they would be repairing the wrong done at Bombay. In Bombay due to their weakness for compromise they said they welcomed the efforts to introduce reforms but were he left to himself he would welcome nothing. He asked what the Congress was worth if it did not march abreast with time and voice forth the united demand of the country. The speaker then introduced certain names, in his address and on point of order raised by Mr. Sastry the President had to remind him to avoid personalities. The speaker continuing said that the time limit had been fixed in the statute by British Parliament in South African Union Act and another case in which time limit was fixed was in the case of Philippine islands.

Mr. Ranga Iyer Follows Suit.

Mr. Ranga Iyer, in supporting the original resolution said he was voicing the opinion of those young patriots who would not be stopped by Rowlett report or Montagu Chelmsford report. He was not satisfied with the present resolution, but he did not move amendment as he had highest regards for the veteran leaders without whom they would be nowhere.

Pandit Sambhuj Choudhary's Protest on Punjab's Inferior Role in the Reform Scheme.

DELHI, December 30.

On the Congress resuming its sittings at noon to-day

amidst great enthusiasm Pandit Rambhuj Choudhary moved the following resolution: That this Congress view with great apprehension the attempt made in certain quarters to assign an inferior position to the Punjab in the reform scheme and urges that, having regard to its political, military and historical importance, its wealth, education, social advancement and its magnificent services during the last war, the Punjab should be placed on a basis of equality with Bengal, Madras, Bombay and the United Provinces. He said the Punjab had played a prominent part in the attainment of victory and asked if it was just to the province to say that it should play an inferior role in the political growth of the country. There were no communal differences in his province and what was more so far as higher education, university education, was concerned, excepting Bengal, the rest of the Provinces were behind the Punjab. Sir Michael O'Dwyer had said that the Punjab possessed sound judgment and common sense and after that certificate from their ruler, was it fair that the province should be administered by somebody else. He asked them to consider what would have been the demands of France or America had they been in the position of the Punjab after a war in which France and America had come to the assistance of the Punjab as supreme power against some other country. He considered it a great blunder to humiliate the province that played so magnificent and magnificent a part in the war of liberty.

In seconding the resolution Mr. M. S. Bhagat urged them not to forget that the moderates were their own kith and kin and that the pioneers who worked for 35 years for the country with their lives' blood deserved well of them. He recalled the service of Mr. Surendranath Bannerji and called for cheers for him. The appeal was well responded to. The resolution was further supported and carried.

Mr. B. C. Pal on Rowlett Committee.

DELHI, December 30.

Mr. B. C. Pal then moved the resolution relating to the Rowlett Committee. He said that there was an opinion in some friendly quarters that this resolution should not have been entrusted to him. As they were aware he had earned high distinction in the pages of this report, and his friends seemed to think that in dealing with this report his reported leader and friend Bal Gangadhar Tilak and he and those others who were mentioned in the report were on their defence. He did not believe that Mr. Tilak or any body else was on his defence. It was the bureaucracy that was on its defence in this report. It was an attempt made by the bureaucracy to defend itself for mishandling the problems of political emancipation in India and so carry on the administration. The question was who made those revolutions. They had no revolutionaries in India in the days of Mayuk. There were no revolutionaries in India when Babu Surendranath Bannerji invited them to fight the cause of political emancipation of India, and when in response to that appeal many young men in Bengal and elsewhere were moved by supreme passion for political liberty, when Babu Surendranath preached to them the gospel of Italian emancipation and principles of Joseph Mazzini, and when he brought them in intellectual contact with young Italy and young Ireland. He however confessed to the fact that in seventies they had not one but dozens of secret societies and their revered Guru Surendranath was President of more than one. But they were not revolutionary bodies. They were simply imitating playing at secret societies. Then came the era of Congress, they prayed for the emancipation of the people. Were there any secret societies then? Let history answer. There were none then. And the President would bear him out that Hume's idea in starting Congress was to kill dangerous possibility of revolutionary development in India. Then came Swadeshi movement with the cry of British goods and voluntary boycott of association with the bureaucracy. Were there revolutionaries in the early days of the Swadeshi movement? What happened next? In Bristol the Bengal Provincial conference was broken up almost at the point of the bayonet. He remembered at that time Mr. Gokhale was in England and he there sounded a note of warning that in trying to suppress a legitimate movement in this way they were driving the new force in the country underground, but the Government did not take heed of it. He did not know if they were aware of the Russian expression "Pondrum" He did not say civilized British Government organised "Pondrum" in India, but the facts were facts. In the height of the Swadeshi movement there was riot in Calcutta and the whole town was made over to the mob rule. The District Magistrate was there. All police was there. When leaders of people went to them for protection of property, person and above all protection of their women, did they know what the Magistrate said? He said "Go to Bepin Chandra Pal". He took absolutely no notice of the serious condition of the town, of the piteous appeals of the helpless respectable gentlemen of the town. He commenced to take notice only when there was a murder in the town and a gun was fired nobody knew by whom. There was another riot in Jamalpore in Mymensingh district. Previous to that pamphlets known as red pamphlets were circulated. They had no evidence to trace their parenthood, but it was on record that red pamphlets tried to instigate the Mahomedan population of Bengal to tyrannise over the Hindus. It was said therein that Raj of East Bengal was made over to Nawab Salit Ulla of Dacca and incited by their secret agents, whose agents they were, God and those behind the scenes alone knew, the Mahomedans committed the riot. A temple was broken, idols broken, women outraged, houses were looted, sometimes in the very presence of the police and he asked who was responsible for the creation of the revolutionaries. In Rowlett report they found no mention of the causes which led to the growth of the movement. Could they examine the nature of the social or political movement without examining the history, genesis or psychology of it. There was no mention of Babu Surendranath in the report which was based on unintelligent and imperfect investigation. They had to fight this report and their work had been much easier to-day. The recommendations of the report if carried out would perpetuate more obnoxious, more harmful more repressive

provisions of the Defence of India Act in permanent Statute book. Were they willing to allow it? (cries of no). Referring to the question of amnesty to political prisoners he said that Irish Sinn Feinners were granted amnesty in the midst of war, why should it not be granted to their political prisoners now that war was almost at an end. He wanted their support to demand it. It was not a prayer. It was a demand of the people of India that the report be thrown in the waste paper basket, that its recommendations should find a place in the permanent Statute book, that all unlawful laws and regulations shall be repealed, and above all these political prisoners shall be granted amnesty. He had not the least sympathy with the criminal revolutionary movement, but he wanted to tell the Government that condemnation was not cure, they had to re-educate them, they had to re-educate them fully they re-educate them, but could they honestly say that they were not misguided? Had they not been moved by the love of liberty? Were they not idealists, foolish idealists, reckless idealists, imprudent idealists all the same idealists. At this stage the president awarded gong and the speaker said "and Heaven sounds the gong" to approve my declaration and withdraw.

Mr. Syed Husein seconded the resolution which was passed.

Mrs. Besant on Self-determination

DELHI, December 30.

Mrs. Besant then moved the resolution on self-determination, the wording of the resolution as settled yesterday had not undergone any change. She said that the first clause of the resolution dealt with the reason for a special demand of this kind. She asked them to note that the right of self-determination be granted to India also, or rather unless her right to self-determination be recognised then the future peace of the world be endangered. It was not she who threatened it. It was the statesmen who said it. Unless they pretended that India was not a part of the world they could not deny her right of that recognition. Then she asked them to note the word "progressive". When the proposal was first made all nations were to have this right, but when it was found inconvenient it was decided to extend the right of progressive nations. She claimed that India is a progressive nation. At least India had been progressive, and if now her progress was stopped it was no longer self-determination but by the will of another nation. If they failed in getting the Parliament to accede to their demands they would go to the Peace Conference for it was the duty of the conference to enforce the principle of any recalcitrant nation if it denied the right to her subject nation. Then the resolution proceeded to deal with the practical side of it. In the resolution they declared there was no liberty in the country unless the executive had no power to touch the person, property, freedom, without the sentence of a court of justice after a full trial was held and sentence pronounced. The Anglo-Indians said that these arbitrary powers only touched those who chose to go against the Government, but it was no liberty if one man could touch another's liberty without law. Liberty at the will of the executive was no liberty. That was only grace of Government. That was kindness of Government. They claimed liberty not favour. They claimed freedom, not goodwill of the Government. Freedom was the right of a human being, and without the progress of law none should have power to take it away. Continuing Mrs. Besant said for the Government of Great Britain to declare that they could not govern Indian nation without these powers was, she submitted a confession of failure of which that Government should be ashamed. They could not govern without coercion, but the law could govern with coercion. The truth was that no Government could govern without coercion unless they were in sympathy with legitimate aspirations and legitimate desires of the people and they were not in sympathy with the people then that Government in the presence of justice of God had no true right to govern. The speaker then went on to say that the resolution next proceeded to ask for something positive. They claimed complete responsible government at an early date. They were not asking for the abolition of the sovereignty of the crown, did not attack the throne of the King but they said in their internal affairs in the transaction of their own business, both public and private, they would make their own laws and choose those who would carry out those laws. They in fact claimed for the Indian nation that which every self-governing dominion enjoyed. Then they asked for equal rights within the Empire. Mrs. Besant wound up her speech with a long peroration.

Mr. C. R. Das in seconding the resolution expressed his great pleasure in doing so. He made no speech. A few other speakers supported the resolution in Hindi and Urdu and it was carried amidst acclamation.

Women Suffrage.

Mrs. Sarala Devi Chowdhurani moved a resolution demanding women suffrage. Atanyabai, Sarabhai seconded the resolution which was supported in very equal terms by Mr. B. R. Bhanu Singh of U. P., Mrs. Harat Mohani, Lachmi Devi, Sarinavati Devi and others and carried unanimously and amidst acclamation.

Industrial Commission.

Mr. J. B. Petit then moved a resolution relating to the Industrial Commission.

The speaker pointed out that had Government acted wisely in the past instead of in a stepmotherly fashion India would have rendered much more valuable help in the war. They considered it an irony of fate that even now they were compelled to move a resolution of this nature and that a minute had to be attached even to the Industrial Commission's report.

Mr. Bepin Chandra Pal suggested certain alteration in the resolution which the mover accepted.

The resolution which was carried ran thus.—While generally welcoming the recommendations of the Industrial Commission and the policy that in future the Government must play an active part in promoting the industrial development of the country, the Congress hopes that in the practical application of this principle the object kept in view will be the encouragement of Indian capital and enterprise and exploitation with the sole aim of making India industrially and economically self-contained and self-dependent, this Congress places on record its regret at the exclusion of the tariff question from the scope of the Commission's inquiry and reiterates its opinion that the industrial development of the country is impossible without fiscal autonomy being granted to her. This Congress agrees with the Commission that industry

should have a separate representation the Executive Council of the Government of India, but it is of opinion that the Imperial Industrial Executive Board is not necessary. This Congress welcomes the recommendation of the Commission that provincial departments of industries should be constituted at an early date and urges the same in the Government of India. This Congress urges that Imperial and Provincial Advisory Boards should be constituted for the purpose of promoting industrial developments and that they should consist of Indians elected by Indian Industrial and Trades Associations and by Chambers of Commerce; this Congress is of opinion that the proposed Imperial, Industrial and chemical services should be constituted on a scale of salaries, and with the object of having them manned fully by Indians but that Europeans who are experts in each line should be engaged on short term agreements till they can be replaced by duly qualified Indians. This Congress is of opinion that the Government should invite Universities to establish commercial colleges and should help them to do so by substantial grants. This Congress regrets the absence in the report of the recommendations for an adequate organization for financing industries and urges upon the Government the urgent necessity of starting industrial banks on a scale commensurate with the vast and costly educative machinery recommended in the report. This Congress offers to the Hon Pandit Madan Mohan Malaviya the profound gratitude of the country for his able, closely reasoned and comprehensive minute attached to the report which puts the case for Indian industrial development in an unanswerable form. The resolution also made several other recommendations.

All-India Hindu Conference.

Immediate Self-Government Demanded.

DELHI, December 30.

The All India Hindu Conference concluded its sittings to-day. The conference passed several resolutions after which Pandit Deva Ratna Sharma moved a resolution demanding responsible self-government for India immediately and equal status in all respects for its people in the British Empire. The resolution was passed unanimously. A resolution strongly opposing communal representation in Legislative Councils, and its extension to the local bodies, and urging the protection of Hindu interest in any case was also passed. One of the resolutions referred to the necessity of holding the All-India Hindu Conference at any other time than the Congress session days to enable the leaders from all provinces to give their undivided attention to the solution of Hindu problems which were becoming more and more pressing every day. Another resolution expressed the opinion that the stoppage of cow killing in India would be hailed with great joy and deep thankfulness by the entire Hindu community. It would bring prosperity to the people and remove all cause of friction between the different communities in India and requested the Government to take steps in consultation with the leading Hindus and Mahomedans so that no cow may be killed in future. Speakers on this resolution included His Holiness the Jagadguru Sri Shankara Charya of Sarda Nath Dwarka. The last resolution invited the attention of the Indian National Congress to the deplorable Bakrid riots of Shahabad and Katapur and suggested that it should invite the representatives of the All India Hindu Sabha and the Moslem League to hold a joint enquiry in their causes and to take steps to prevent their recurrence in future. A resolution which was moved from the chair respectfully requested His Majesty's Government to confer a victory boon on the Hindu India by getting back the Sanskrit manuscript and old Indian instruments which are now in German custody.

Un-corrected.

DELHI, December 30.

The session of the Indian National Congress will be continued tomorrow also.

All-India Muslim League Meets at Delhi.

Self-determination Strongly Urged Defence of India Act Censured.

The All India Moslem League met at Delhi to-day. About thousand persons attended. Strongly worded speeches were made by Dr. M. A. Ansari, Chairman of the Reception Committee and Mr. Fazlul Hap, President, both the speakers supporting the Hindu Muslim rapprochement and urging fullest application to India of the Principle of self-determination. They protested against any interference with the Khalifate and criticised the policy of the Government of India in such matters as the internment and reference of India Act. Mr. Fazlul Haq also dealt upon the poverty of India which he attributed to the existing system of Government.

It is understood that the Government of India is about to appoint a committee to consider the future organisation of the medical services in India.

All-India Muslim Educational

Conference.

Fulfillment of Govt. Pledges Given Demanded

SURAT, December 29.

Great enthusiasm prevailed when the resolution calling attention of the Government of India to their pledges given to the Mohamedans of Eastern Bengal at the time of annulling the partition of Bengal was discussed. The resolution said that the Mahomedan feeling was at its height when it was pointed out that the new province of Bihar and Orissa was not even in existence when these pledges were given and yet the former had been given a University. The Conference therefore demanded that the said pledges be fulfilled without further delay.

Donations.

Donations announced yesterday for hotels for Mohomedan students amounted to Rs. 40,000.

President's Concluding Remarks.

Sir Ibrahim in his concluding remarks congratulated the people of Surat on the success of the conference. He said that the most pleasing feature was the help given by the Hindus and the Press to this Mahomedan movement. He said that the success of the conference showed how deep the awakening had gone in this part of the country. The stage of consideration was past and educational schemes were materialised, but he said they must do

more. Delegates should carry the resolution home and put them in action. The high priest of the Bohra community largely helped the conference and it was a good augury that such an important priest associated himself whole-heartedly with the movement for higher education. He hoped that other priests would follow that excellent example. He also hoped that the enthusiasm displayed would be of a permanent character. He was not there as a member of the Government, and no single member could commit the Government in Council, but he assured them that their resolutions would receive the most careful consideration at the hands of the Government. He then declared the conference dissolved.

Economic Conference Principal Anstey Presides.

BOMBAY, December 30.

The Economic Conference under the auspices of the Indian Economic Association began its sittings this forenoon. Principal Anstey of the College of Commerce presiding. There was a fairly large gathering including Professor Jevons of Allahabad, Professor Hamilton of Calcutta, Professor Kale of Poona and Professor Rangaswami Iyengar of Trivendram. Principal Anstey in his opening remarks welcoming the economists and visitors said they had before them a number of papers to be read and discussed. They had also to consider the constitution of the Indian Economic Conference that was by far the most important matter they would have to deal with. He then went into the history of the Conference. Last year they had called a conference of professional economists at Calcutta and had discussed a number of matters. They thought its scope would be widened if the Conference could include besides professional economists, members of the civil service, journalists and other people interested in one or more branches of economics. It would ultimately constitute a fine economic association. Proceeding he referred to the great importance of holding conferences of people interested in economics. Within the past few years, he said things in India had changed a good deal. There were a number of Professors of Economics in Bombay, Calcutta, Allahabad, Madras and other cities. The members of Civil Service and other professional men were now interesting themselves in particular types of economics. Prof. Anstey doubted even if there had been a recognised body of economists in India whether their opinion would have carried much weight with the Government. That was not the case in Great Britain. The Government at Home were only too glad to be advised by economists. He hoped with the process of democratisation now going on in India that attitude would change. Democracy must be guided by experts. The voice of experts in economics must in future prevail more and more; of course they should not be allowed to dictate. Economists often differed but they did not differ in the way laymen did. The collective voice of economists would ultimately receive attention.

The Conference is proceeding.

Two Thousand Rupees Security Demanded.

From a New Newspaper 'Bande Mataram' Starting of the Paper in Ahyance.

KARACHI, December 30.

It is stated that Dr. Choithram Gidwani applied a few days ago to the District Magistrate of Hyderabad (Sind) to be registered as printer and publisher of a new newspaper called 'Bande Mataram'. The District Magistrate asked him to deposit two thousand rupees security under the Press Act and the starting of the newspaper remains in abeyance.

Towards Peace.

(c)
(Reuter's Agency)
—10—

Great Britain

The King's Speech.

LONDON, December 23.

The King speaking at the State Banquet, at Buckingham Palace in honour of President Wilson said: This is an historic moment. Your visit marks an historic epoch. Nearly 150 years have passed since your Republic began its independent life, and now for the first time the President of the United States is our guest in England. We welcome you to the country whence came your ancestors and where stands the homes of those from whom they sprang. Washington and Lincoln. We welcome you for yourself as one whose insight, calmness, and dignity in the discharge of his high duties we have watched with admiration. We see in you a happy union of gifts of scholar with those of statesman. You came from a studious academic quiet, into the full stream of arduous public life. Your deliverances have combined a breath of view and a grasp of world problems, with a mastery of lofty diction recalling that of your great creators of your past and of our own. You come as the official head and spokesman of a mighty Commonwealth, bound to us by the closest ties. Its peoples speak the tongue of Shakespeare and Milton. Our literature is yours, as your is also ours, and men of letters in both countries have joined in maintaining its incomparable glories. To you not less than to us belong memories of our national heroes from King Alfred down to the days of Philip, Sydney, Drake, Raleigh, Blake and Hampden, the days when the political life of the English stock in North America was just beginning. You share with us the traditions of free self-Government as old as the Magna Charter. We recognise a bond of still deeper significance in the common ideals which our people cherish. The first among those ideals you value and we value, freedom and peace, privileged as we have been to be the exponents and examples in national life of the principles of popular self-Government, based upon equal laws, it now falls to both of us alike to see how these principles can be applied beyond our own borders for the good of the world. It was the love of liberty and respect for law, good faith and sacred rights of humanity that brought you to the old world to join in saving it from

the dangers which were thickening around and that arrayed those citizen soldiers of yours whose gallantry we have admired side by side with ours in the war. You have now come to help in the building up new states amid ruins of those which war has shattered and in laying the solid foundation of a settlement that may stand firm, because it will rest upon the consent of emancipated nationalities. You have eloquently expressed the hope of the American people, as it is our hope, that some plan may be devised to attain the end you have done so much to promote by which the risk of future wars may be, if possible, averted, relieving the nations of intolerable burden which the fear of war has laid upon them. The British nation wishes all success to the deliberations on which you and we and the great free nations allied with us are now to enter, moved by disinterested good will and a sense of duty commensurate with the power which we hold as a solemn trust. The American and British people have been brothers in arms and their arms have been crowned with victory. We thank with all our hearts your valiant soldiers and sailors for their splendid part in that victory, as we thank the American people for the noble response to the call of civilization and humanity. May the same brotherly spirit inspire and guide our united efforts to secure for the world the blessings of ordered freedom and enduring peace and in asking you to join with me in drinking the health of the President, I wish to say with what pleasure we welcome Madame Wilson to this country. I drink to the health of the President of the United States and Madame Wilson and to the happiness and prosperity of the Great American Nation.

The President's Reply.

LONDON, December 23.

Replying to the King at the Buckingham Palace Banquet, President Wilson said:—Your Majesty, I am deeply complimented by the gracious words you have uttered. The welcome you have given me and Mrs. Wilson has been so warm, so natural and so evidently from the heart that we are being more than pleased, we are being touched by it. I believe I correctly interpret that welcome as embodying not only your own generous spirit towards us personally but also as expressing your self and the great nation over which you preside that same feeling for my people, for the people of the United States. For you and I, Sir, embody the spirit of two great nations and whatever strength I have and whatever authority I possess only so long and so far as I express the spirit and purpose of the American people. Any influence that the American people have over the affairs of the world is measured by their sympathy with the aspirations of free men everywhere. America does not love freedom unselfishly. I had the privilege, Sir, of conferring with the leaders of your own government and with the spokesmen of the governments of France and Italy. I am glad to say that I have the same conceptions that they have of the significance and scope of the duty upon which we have met. We have all of us used the great words "Right" and "Justice" and now we are to prove whether or not we understand those words and how they are to be applied to the particular settlement which must conclude this war. We must not only understand them but we must have the courage to act upon our understanding. Yet after I have uttered the word "Courage" it comes into my mind that it would take more courage to resist the great moral tide now running in the world than to yield to it and obey it. There is a great tide running in the hearts of men which have never beaten so singularly in unison before. Men have never before been so conscious of their brotherhood. Men have never before realised how little difference there was between right and justice in one latitude and in another under one Sovereignty and under another. It will be our high privilege I believe not only to apply the moral judgment of the world to the particular settlements which we shall attempt, but also to organize the moral forces of the world to preserve these settlements to steady the forces of mankind and to make the right and the justice to which the great nations like our own have devoted themselves, the predominant and controlling force of the world. There is something inspiring in knowing that this is the errand that we have come on. Nothing less than this would have justified me in leaving important tasks which have fallen upon me upon the other side of the sea. Nothing but the consciousness that nothing else compares with this in dignity and importance. Therefore it is the more delightful to find myself in the company of a body of men united in ideal and purpose and to feel that I am privileged to unite my thought with yours in carrying forward those standards which we are so proud to hold high and defend. May I not Sir, with a feeling of profound sincerity, friendship and sympathy propose your health, the health of the Queen and the prosperity of Britain."

Overseas Trade.

The New Department.

Details of Organisation.

LONDON, December 23.

Details are published of the organisation of the new Overseas Trade Department which now controls the Consular Services and Trade Commissioners and Commercial Attachés. The department is divided into two sections, namely Overseas Division and the United Kingdom Division. The Overseas Division is subdivided geographically and deals with information received while the United Kingdom Division considers reports from abroad from the point of view of industries in this country and is in touch with the commercial community. No provision has yet been made for dealing with problems of trade with the Central Empires, but it is probable that a new section will be created for this purpose. The Trade Commissioners have been increased from four to twelve and are assigned to Canada and Newfoundland 2, Australia 2, New Zealand 1, South Africa 2, India and Ceylon 1, Straits Settlements 1, British West Indies 1 and headquarters 1. The Commercial Attachés in foreign countries have been increased as a first instalment from eight to twenty-seven.

President Wilson's Birthday. King's Congratulations.

LONDON, December 23.

To-day being President Wilson's birthday the King this morning went to the President's apartments in Buckingham Palace and congratulated President Wilson wishing him many happy returns.

Cairo to Capetown by Air.

LONDON, December 28.

The Air Ministry has despatched to Central Africa two parties of airmen with machines and equipment to prospect and survey the aerial route from Cairo to Capetown. A possible route to India and to Australia "via" Singapore is also being investigated.

President Wilson in London.**Conference with the Premier.**

LONDON, December 27.

The Premier, accompanied by Sir Maurice Hankey, arrived at Buckingham Palace at 10.30 this morning to confer with President Wilson. Despite rain, a crowd assembled and cheered the President as he entered the Palace.

Luncheon at Downing Street.

LONDON, December 27.

The Conference between President Wilson and Mr. Lloyd-George at the Palace lasted three hours. Mr. Balfour was also present. Subsequently President Wilson lunched at 10 Downing Street. The guests included Mr. Atkinson, Mr. Arthur Henderson, Lord Reading, Lord Crewe, Lord Bryce, Lord Curzon, Mr. Bonar Law, and Mr. Balfour. A big crowd in Downing Street gave the President and the Premier a great ovation.

A State Banquet.

LONDON, December 28.

The Queen and Royal Family were present at the State Banquet in honour of President Wilson at Buckingham Palace, which was attended by the flower of English public life. The overseas guests included General Botha, General Smuts, Hon'ble Mr. Lloyd, Mr. Hughes and the Maharaja of Bikanir.

Princess Patricia of Connaught.

LONDON, December 28.

Princess Patricia of Connaught is betrothed to Commander the Hon. Alexander Ramsay son of the 13th Earl of Dalhousie. His Majesty has given his consent to the union.

Russia**Estonia's Independence Threatened.**

LONDON, December 27.

The "Times" learns from Stockholm that the situation in the Baltic Provinces is becoming serious. Estonia's stability and independence are threatened. The Bolsheviks and Letts are invading the province, devastating, pillaging and blackmailing. They are within 65 miles of Reval. In view of the menace to Reval, the British squadron has now returned. The Estonian Government has asked Sweden to land a force. The Swedish Government has made a guarded reply, but is unlikely to comply. The Estonians hope that Finland will come to the rescue, but Finland is threatened by a Bolshevik invasion and is unlikely to assist.

The Russian Muddle.**Bolshevik Proposals.****The Allies' Policy.**

LONDON, December 27.

Reuter learns that the Bolshevik Government has again approached the Allies regarding peace, but the terms which the Bolsheviks now offer in no way differ from those submitted by M. Kishineff through the Norwegian Government in November. The Allies have not responded to the Bolshevik proposals because they do not recognise the Bolshevik Government, which does not represent Russia. The whole question of the general attitude of the Allies towards Russia is at present being discussed. Hence there has been no declaration of the Allied policy.

Position in Poland.**Anticipated Bolshevik Advance.**

LONDON, December 27.

The "Times" learns from Warsaw what the Bolsheviks are preparing to advance on Kosno and Valna. With a view to the absorption of Lithuania and Poland in the Soviet Republic, they have concentrated three divisions totalling 18,000 men between Vitebsk and Orsha. The Polish command has already raised over 60,000 volunteers to oppose them, but these do not possess equipment for which the Polish chief of staff has appealed to the Allies.

Germany**Berlin Unsettled.**

LONDON, December 27.

AMSTERDAM.—The situation in Berlin is clearly most unsettled. Though it is difficult to gauge the true situation, it seems plain that the Bolshevik elements have not abandoned their attempts to overthrow the Government. The latter apparently feared to exert authority and allowed matters to slide to a point of bloodshed with the result that many Government troops deserted to Bolshevik rank. Herr Liebknecht presently occupies the Kaiser's bedroom at the Palace, while the Kaiser's private dining-room is strewn with the corpses of the sailors killed in the fighting. Coffin carpets are stained with blood. The authorities are incapable of preventing hundreds of sailors, soldiers, men and women of a most doubtful character from overrunning the palace. It is reported from Switzerland that F. M. von Hindenburg in command of the Loyal troops, in marching towards Berlin with the "Entente's" consent.

Military Commandant in Berlin

LONDON, December 28.

According to a telegram from the Hague, Herr Molkenbuhr, a supporter of Herr Liebknecht, has been appointed Military Commandant in Berlin.

Latest Developments.

LONDON, December 28.

COPENHAGEN.—A message from Berlin says:—The Central Council of Soviets will be summoned to consider the latest developments. A change of Government headed by Herr Liebknecht and Herr Liebknecht is regarded as probable. The demonstrators occupied the offices of "Vorwärts", on December 25th, disarming the military guard which the President of Police had placed over the building. Interviewed by a representative of the "Vossische Zeitung," General Leguiz, commanding the Guards said:—His troops were anxious to help the Government but the latter had delayed in carrying out the measures, including the formation of a strong force and disarmament of their opponents. Finally when the behaviour of the sailors imperilled the Government he received orders to compel the sailors to surrender, but he was instructed to grant the sailors' request of a twenty minutes truce, which enabled an unarmed crowd, including women and children to intervene in the struggle and as the soldiers refused to fire on the women and children their effort failed. A portion of his force was pressed back and laid down their arms.

The German Revolution.**The Spartacus Group's Mischief.**

LONDON, December 27.

COPENHAGEN.—A message from Duisburg states that, incited by the Spartacus group, thousands of miners at Meumukh stormed the guard houses and pits, seizing machineguns and munitions. The Commissioner of Police and other officials were wounded.

Government's Position Greatly Imperilled.

LONDON, December 28.

A message from Berlin dated December 25th, says that the street fight has greatly imperilled Government's position which was already shaken by disagreement with the Central Soviet with regard to the retention of Von Hindenburg. On the evening before the fighting broke out, the sailors had reluctantly agreed to evacuate the palace, but not the Royal Stables subject to carrying out certain conditions, but the Town Commander Wels, who is much hated by the Sailors party, upset the compromise. The Sailors arrested Wels but the Government foolishly in terror, brought troops from Potsdam, ordered immediate surrender of the insurgents and allowed the subsequent bombardment. Some troops and the Berlin Militia thereupon sided with the Sailors. Herr Ebert and Herr Scheidemann were then obliged to capitulate to the Sailors. A change of the Cabinet is probable in which Independent Socialists, who were not responsible for Government's drastic measures and whose position has become much stronger will secure superior influence.

French Occupy Mannheim.

LONDON, December 27.

PARIS.—A message from Zurich states that a French battalion has occupied Mannheim owing to the murder of several allied prisoners interned there.

Government Crisis.

LONDON, December 23.

COPENHAGEN.—According to the "Vossische Zeitung" a Government crisis has developed. On December 26th the people's commissaries and independents outside the Government conferred together all day long. A decisive sitting of the Cabinet was held at nine o'clock in the evening the outcome of which is not yet known. General Leguiz, Commander of the Guards, has resigned. He is succeeded by General von Lustwitz.

The Naval Surrender.**Reported British Order.**

LONDON, December 27.

AMSTERDAM.—A telegram from Berlin says that the British Admiralty has issued the following order to the German Fleet:—"The vessels under the red flag will be sunk without warning. The vessels without officers will be dealt with according to the War Law. If a single man is caught propagating the Bolshevik idea, the entire crew of the vessel in question will be summarily shot."

Berlin Statement Contradicted.

LONDON, December 27.

Reuter learns from an authoritative source that the Berlin statement regarding the British order to the German Fleet is absolutely untrue.

France**French Intervention.****French Ministers Statement.**

LONDON, December 24.

PARIS.—Havas Agency states:—The Public galleries in the Chamber of Deputies were packed yesterday in expectation of a speech from M. Clemenceau and general disappointment was felt when an announcement was made that the Premier would not speak. Speaking on the Russian situation, M. Pichon denied he has said there would be no intervention in Russia, but it was not the Government's intention to undertake an expedition to Russia on the lines indicated in the press.

Floods in France.**Villages Already Flooded.**

PARIS, December 27.

The Havas Agency states flooding is reported from all parts of France. At Chalons the waters of the Seine are rising at the rate of over an inch an hour. Some villages are already flooded.

Quay's in Danger.

PARIS, December 28.

Havas Agency states.—The waters of the Seine are still rising. Unless the floods subside, there is a danger that the Quays will be flooded.

France and Spain.**Close Political Friendship.**

LONDON, December 27.

PARIS.—Havas Agency states:—Concerning the visit to Paris of Count Romanones, M. Pichon stated he was convinced that only war prevented a close political friendship between France and Spain. Now however this could and must be resumed.

France and Belgium.**Joint Reconstruction Action.**

LONDON, December 27.

PARIS.—The Havas Agency states M. Loucheur, the Minister of Industrial Reconstruction, has returned from his Mission to Brussels concerning joint action in the matter of the reconstruction of factories in districts near the Belgian frontier. Measures he said were being adopted in complete agreement.

The Armistice Terms.

LONDON, December 28.

PARIS.—The Germans are executing the terms particularly those referring to rollingstock in a more satisfactory manner. 3500 wagons and 200 locomotives were handed over to the French in a single day and regular deliveries are now expected.

Italy**Reported Expedition to Tripoli.****Italian Explanation.**

LONDON, December 27.

ROME.—The Minister of the Colonies, interviewed, denied that Italy was sending a great expedition to Tripoli. It was merely a question of replacing troops exhausted by long sojourn in Tripoli, restoring men and material withdrawn at the beginning of the European war and assuring the security of the bases on the littoral, which could only be obtained by possession of the plateau. He added that the Chief of the Senusi was sending a mission to Rome to pay homage to the King.

Holland**A Revolt in Luxembourg.**

LONDON, December 28.

BRUSSELS.—The Volunteer Army of the Grand Duchy of Luxembourg presented to the Chamber, demands for army reform. The Government refused to receive the delegates, whereupon the troops barricaded themselves in their barracks.

General Elections.**Overwhelming Success of Coalition****Coalitionists Secure 471 Seats.****Position of Parties Before Election.**

LONDON, December 22.

Before any results are declared to-day, the following is the position of the parties so far in the New Parliament. 122 members have been returned, of whom 82 are Coalitionists comprising 52 Unionists and 30 Liberals and 40 Non-Coalitionists comprising 12 Labourites, 1 Irish Nationalist, 26 Sinn Feiners and 1 Independent. For the sake of reference the position of the parties at the dissolution is given, namely, 237 Unionists, 260 Liberals, 38 Labourites, 78 Irish nationalists, 8 Sinn Feiners and 1 Independent. Five members of the National Party are included among 237 Unionists.

Soldiers Votes.**Coalition Majority Anticipated.**

LONDON, December 28.

Soldiers' ballot papers which have been arriving by post for the last three weeks were examined yesterday preparatory to counting. They will be mixed with those of civilians to-day in order to prevent a disclosure of how the soldiers voted. It is expected that the votes of soldiers and sailors which are still coming in will be received until the opening of the count. Many results will be declared early in the afternoon though delays are anticipated, owing to the novel conditions of the elections. That less than 50 percent of the soldiers voted appears from the number of ballot papers received in Middlesex which amount to only 38 percent of the papers sent out. This is due to various causes including lack of interest and the clashing of the election with Christmas leave. All forecasts agree that the Coalition will have a more substantial majority even than anticipated.

Sweeping Coalition Successes.

LONDON, December 28. 3 P.M.

The feature of the election up to the present is a sweeping coalition successes and failure of Labour to make headway. The unexpected defeat of Mr. Henderson was a surprise, as was also the big majority for the Irish Secretary Shortt over the Labour Candidate at Newcastle West. Mr. McKenna's defeat was not unexpected. The cautious estimate of the Coalition majority over all parties of 150 is likely to be exceeded.

Scottish Universities Results.

London, December 27.

The following is the Scottish Universities' election result:—
Sir W. Cheyne (Coalition Unionist) ... 3719
Mr. D. M. Cowan (Coalition Liberal) ... 3499
Sir Henry Craik (Coalition Unionist) ... 3286
Dr. P. Macdonald (Labour) ... 158
Professor W. R. Smith (Independent) ... 850
There are three seats.

Results.**NORTH SALFORD.**

London, December 28.

The first election result known was Salford North which resulted:—
Mr. Ben Tillet (Labour) ... 12079
Mr. Mycroft (Liberal) ... 4155

BATTERSEA SOUTH.

Viscount Curzon (Coalition Unionist)	... 15670
Col. A. A. Lynch (Labour)	... 3383
Mr. Molden (Liberal)	... 2273
Mr. Jenkin (Independent)	... 1657

Cambridge.

Sir Eric Geddes (Coalition Unionist)	... 11558
Mr. Williams (Labour)	... 3789

Battersea North.

Mr. Morris (Coalition Liberal)	... 7231
Mrs. Despard (Labour)	... 5634

Feature of Earlier Results.

LONDON, December 28.

A feature of the earlier results was the over-whelming victories of the Coalitionists in the three-cornered contests. For example, in Salford South:—

Mr. Montagu Barlow (Coalition Unionist)	... 14265
Mr. Norris (Liberal)	... 1994
Mr. Gorman (Labour)	... 3807

Results.

Ashton Under Lyne.

Sir A. Stanley (Coalition Unionist)	... 10260
Lord Lister (Independent)	... 7334

Cambridgeshire.

Mr. Montagu (Coalition Liberal)	... 12407
Mr. Stubbs (Labour)	... 6886

Blackburn.

Sir Henry Norman (Coalition Liberal)	... 32076
Commander Dean (Coalition Unionist)	... 30158
Mr. Snowden (Labour)	... 15274

There are two seats.

Carnarvon.

Mr. Lloyd George	... 15993
Mr. Austin Harrison (Independent)	... 1095

Mr. Asquith Beaten.

Coalition Tide's Tremendous Sweep.

London, December 28, 4.25 P. M.

Mr. Asquith has been beaten.

London, December 28, 4.35 P. M.

Mr. Asquith's defeat has caused a great sensation. It is suspected by Liberals that the enlarged constituency in East Fife includes a substantial conservative element which had up to the present no opportunity of voting against the Ex-Premier. Nevertheless the result emphasises the tremendous sweep of the Coalition tide.

Coalition's Success.

353 Seats Secured.

LONDON, December 28.

Christabel Pankhurst, Outhwaite, Violet Markham and Mary Macarthur have all been defeated.

At three o'clock in the afternoon the Coalition had secured 353 seats and the non Coalition 116.

Latest Position.

LONDON, December 28, 5.45 P. M.

The position at four o'clock this afternoon was Coalition Unionists 290, Coalition Liberals 200, Coalition Labour 6, Non-Coalition followers of Mr. Asquith 22, Independent Unionists 29, Labourites 52, women, Nationalists 4, Sinn Feiners 32, other parties 4.

LONDON, December 28.—7.25 P. M.

The position of the parties at five this afternoon was Coalition Unionists 317, Liberals 112, Labourites 7, Non-Coalition parties, Asquithians 29, Labourites 59, women one, Nationalists 8, Sinn Feiners 41, others 4.

LONDON, December 28.

LATER.—The Coalitionists now total 462 and Non-Coalitionists 205.

London, December 28, 7.25 P. M.

At six this evening although it was too early to make generalisations, it looked as if roughly only about one half of the electorate had polled. Certainly this was the case in the London constituencies and in some of the big provincial towns. In the majority of three cornered contests the Coalitionists have an absolute majority.

LATER.—The Coalition has absolute majority of over 250.

LONDON, December 28 9.30 P. M.

The Coalitionists now number 471.

East Fife.

Col. Sir A. Sports (Unionist)	... 8996
Mr. Asquith	... 6994
Mr. Morgan (Independent)	... 591

Dundee (Two Seats)

Mr. Churchill (Coalition Liberal)	... 25788
A. Wilkie (Labour)	... 24822
Mr. Soryngeous (Independent)	... 10423
Mr. Brown (Labour)	... 7769

Belfast Falls

Mr. Devlin (Nationalist)	... 8488
Mr. Devalera (Sinn Feiner)	... 3245

A Correction(?)

London, December 28.—Election Results.—Mr. Devalera defeated Mr. Dillon, Polling 8843 votes to the latter's 4459.

Waterford City

Capt. Archer Redmond (Nationalist)	... 4915
Mr. White (Sinn Feiner)	... 4431

Glasgow (Scorbals)

The Minister Mr. Barnes (Labour)	... 14247
Mr. McLean (Bolshevist)	... 7436

Glasgow--(Central.)

Mr. Bonar Law	... 17663
Mr. Quinn (Labour)	... 4738

Islington West.

The ex-minister Mr. Lough (Liberal) was defeated by the coalitionist candidate by over 2000.

Chester.

Sir Owen Phillips (Coalition Unionist)	... 10043
Mr. Paul (Liberal)	... 4993
Mr. Mason (Labour)	... 2799

Birmingham--(Spark Brook.

Col. C. L. Arnerg (Coalition Unionist)	... 5225
Mr. Spire (Co-operator)	... 3015
Mr. Hurst (Liberal)	... 1251

Argyllshire.

The Premier's Private Secretary Mr. Hurst Southernland, [Coalition Liberal] Candidate had a huge majority over the Labourite in Argyllshire.

Merthyr Tydvil.

Mr. Stanton (Coalition Labour)	... 2282
Mr. Nicholas (Labour)	... 6229

Yorkshire--(Cleveland)

Sir R. Goff (Coalition Unionist)	... 8701
Mr. Gack (Labour)	... 8810
The ex-minister Mr. Samuel	... 7089

Camberwell--(North-West)

Dr. Macnamara (Coalition Liberal)	... 6986
Mr. Radford (Unionist)	... 3947

BRISTOL [EAST].

G. D. Britton (Coalition Liberal)	... 9434
Mr. Bateman (Labour)	... 8135
The ex-Minister Sir A. Hobbhouse	... 1447

DUMFRIES.

Major Murray (Coalition Unionist)	... 13345
Mr. Gulland (Acquithian whip)	... 7582

LEICESTER [WEST].

Mr. J. F. Green (Coalition Labour)	... 20570
Mr. Ramsay Macdonald (Labour)	... 6347

Shoreditch.

The Minister, Dr. Addison (Coalition Liberal)	... 9532
Mr. Robert Surer (Independent)	... 3414
Mr. Walton (Labour)	... 3072
Mr. Chancellor (Liberal)	... 1524
Mr. Warwick (National Party)	... 504

Hants.

Col. Locker Lampson (Coalition Unionist)	... 10760
Mr. Grey (Liberal)	... 8416

Poplar (Bow and Bromley)

Major Balfour (Coalition Unionist)	... 8109
Mr. Lanebury (Labour)	... 248
Mr. Dalton (Liberal)	... 988

Racing in France.

Early Resumption Expected.

PARIS, December 28.

Havas Agency states:—Racing will be resumed in France early in the coming year.

LATEST UN-CORRECTED.

LONDON, December 28.

Election Results.—Hertford, Billing [Independent] 9628, Barnardo [Unionist] 7158, Harding [Labour] 1677.

Mr. Hithin Robert Cecil [Coalition Unionist] 9828, Green [Labour] 5661, Hun [Discharged soldier's party] 72.

Dewsbury.—Messrs Pickering [Coalition Unionist] 7853, Riley [Labour] 5596, Runciman [Liberal Ex-minister] 5130.

Pontypool.—Griffiths [Labour] 8438, Llewellyn [Coalition Unionist] 7421, McKenna [Liberal Ex-minister] 6160.

Stoke [Hanley].—J. A. Seddon [Coalition Labour] 8032, Outhwaite [Liberal] 2703, Farker [Labour] 7697, Grimwade [Liberal] 1059.

Newcastle [West].—Mr. Shortt [Irish secy] 12812, Adams [Labour] 6411.

Gorton.—Hodge [Labour] Midister of Pensions 13060, White [Independent] 5055, Murphy [Socialist] 1300.

Commander Dean who has been returned for Blackburn received the Victoria cross in April for gallantry at Zeebrugge.

Liverpool [west derby].—Mr. F.E. Smith [Coalition Unionist] 11622, Nelson [Labour] 5818.

Coalition Majority.

LONDON, December 28 10.55 P. M.

At 8.45 this evening with only two results still to come the following is positions.—Coalition, ista-Unionists 334, Liberals 3127, Labour 10. Won Coalition vs Asquithians 37, Unionist 43, Labourites 66, Women 1 Nationalists 7, Sinn Feiners 71, including one woman counted above. Other Parties five. This means a coalition majority of over three hundred.

LONDON, December 29.—1.15 A. M.

Daber it should be pointed out that the Coalition Majority of over 300 means the inclusion of 48 Independent Unionists.

LONDON, December 28.—9.30 P. M.

South Tottenham. Major P. Malone [Coalition Unionist] 6632, Mr. Cheozza Money [Labour] 5579, Harvey [Coalition Labour] 1919, Jay [Discharged Soldier] 1295, Basingstoke. Auckland Geddes. [Coalition unionist] President of Local Government Board 11218, Close [Labour] 6227, Berwick and Haddington.—J. Mope [Coalition Liberal] 8584, Foulis [Labour] 1783, H. Tennant [Liberal] 2557, Attercliffe.—T. Cabey [Liberal] 12300, W. Anderson. [Labour] 6539.

While Sinn Feiners have almost completely routed the Nationalists in Ireland they have not made much impression on Ulster. The following are some the typical Irish results.

WESTMEATH.—Mr. Ginnell [Sinn Feiners] 12435, Mr. Wynne [Nationalist] 3458, Nugent [Nationalist] 603. Londonderry City.—Mr. S. Henry [Unionist] 8942, Conway [Nationalist] 3981, wash [Sinn Feiner] 3425, South Tipperary. Noloney [Sinn Feiner] 8745, Cullinan [Nationalist] 2701, Belfast [Duncairn] Carson 11637, Davey [Liberal] 2449, Monabe [Sinn Feiner] 271. O. Travelfan shares fate of the other Pacificists. He only polled 1286 out of 22009, divided between Coalition, Unionists who won seat and the Liberal and Labour candidates. Well known Labourite Jowett also suffered defeat at Bradford east being beaten by the coalition Labourite Captain C. Losedy by 650.

The following are the results of polls in constituencies where women candidates stood.

Middlesex [Brentford] Lieut-colonel grant Horden [Coalition unionist] 9077, Haywood [Labour] 2620 Mrs cliver Strachey [Independent] 1263.

South Fortmouth. Major Cayzer [Coalition Unionist] 5943, Miss Alison Garland 4283, Lacy [Labour] 3070.

Worcestershire [Stourbridge] Wilson [Liberal] 9820, Miss May Macarthur 7537 foher [Labour] 6630.

Richmond.—Eggar [Coalition Unionist] 83-64 Mrs Oac-Re Fox [Independent]

3515, Moorison [Liberal] 5591, Mr. Crotch [Independent] 2220 Nottingham [Mansfield] Mr. Carter [Labour] 8957, Mr. Jarrett [coalition Labour] 6678, Violeta Markham [Liberal] 4000, Mr. Tarachand [Independent] 878, Chelsea.—Colonel Sir S. J. Hoar [Coalition Unionist] 9159, Miss E. Phipps [Independent] 2418.

Manchester [Rusholme] Mr. Stoker [Coalition Unionist] 12447, Butterworth [Liberal] 3699 Mrs. Pethic Lawrence [Labour] 2985

Middlesex [enfield] Colonel Bowles [Coalition Unionist] 8290 Hill [Labour] 6176 Mrs J. Liberal] 1987.

Birmingham [Ladywood] Neville Chamberlain [Coalition Unionist] 9405, Kaeeshaw [Independent labour] 2572, Mrs. Corbett Ashby [Liberal] 1552.

Glagon [brighton] Maccallum-Scott [Coalition Liberal] 10887, Maxton [Labour] 7860 Missa Murray [Independent] 991, Smethwick Davison [Labour] 9389 Christabel Pankhurst [Independent] 8614.

Middlesex [Hendon] Major Greame [coalition Unionist] 14431 Mr. Dailey [Labour] 8159 [miss how-martyn [Independent] 1567.

Belfast [Victoriu] Donald [Unionist] 9304, Mr. Waugh [Labour] 3469, Miss W. Orney [Sinnfein] 395.

Dublin [saint patricks] Countess Ma. Cleveox [Sinnfeiner] 7835, Field [Nationalist] 3752, Kelly [Independent] 312, Countess Markiewicz is only woman to-be elected

A BEST OPPORTUNITY.

REDUCTION SALE.

FOR

THE CELEBRATION OF SUCCESS

of our Glorious Emperor and his allies in
The Great European War.

The following books of our publication
will be sold at reduced priced at the rate of
25 per cent. Less than the original cost

(Postage etc., Extra for all Books)

Mr. G.W.M. Reynold's Novels

Big Type Editions.

	Rs. A.
1 Mary Price or The Memoirs of a Maid-Servant in 8 Vols.	5 0
2 Bronze Statue or the Virgin's Kiss in 4 Vols.	2 0
3 Loves of the Harem, A Tale of Constantinople. 4 Vols.	3 0
4 Rosa Lambert or Memoirs of a Clergyman's Daughter in 4 Vols.	3 0
5 Margaret or The Discarded Queen in 4 Vols.	3 0
6 Canonbury House in or The (Queen's Prophecy) 3 Vols.	2 4
7 The Mysteries of Old London or The Days of Hogarth, 3 Vols.	2 4
8 Pope Joan or the Female Pontiff in 3 Vols.	1 12
9 Faust - A Romance in 2 Vols.	1 8
10 Mary Stuart or Queen of Scots	1 4
11 Soldier's Wife in 2 Vols.	1 4
12 The Seamstress or The White Slave of England in 2 Vols.	1 0
13 Robert Macaire or The French Bandit in England in 2 Vols.	1 0
14 The Young Fisherman or The Spirit of the Lake. Complete.	0 10
15 Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 Vols.	1 0

The above reduction will be allowed only
for orders received from the 15th December
1918 up to 15th February 1919.

Apply to:—

The SUPERIOR WATCH Co,

536 Post Box 167 (A) Madras. E.

విజ్ఞానచంద్రికా పరిషత్

బహుమానముల సనేకములను గడించు

శ్రీమతి కంచనపల్లి కనకమ్మగారి

గ్రంథములు

అమృతవల్లి

అత్యద్భుతమైన నవల. నవరసము లొలుకుచుండును.

పేజీ 1-4-0.

బుద్ధచరిత్రము

అవతారపురుషుడు డను నీతనిచరిత్ర మిక్కిలి మనోహర
మగు రచించబడినది. చక్కని శైలి. మంచి అచ్చు. పేజీ 0-8-0.

చిరునామా: ఆంధ్రప్రదేశ్ కాలనము,

1154 తంబుకెట్టి సిద్ధి, మదరాసు.

మోహిని తైలము:— శ్రీ పురుషులు వాడు
బతు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువకేయును.

వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నను
జేరును. నువాసనగలిగి యుండును. 0-12-

అమృతాంజనం దీపా, 6, తంబుకెట్టిసిద్ధి, మదరాసు.

5 వ యావద్భారతహిందూసభ.

ధిల్లీలో సమావేశమగుట.

అధ్యక్షకోశవ్యాసము.

ధిల్లీ, డిశంబరు 27:

అయిదవ యావద్భారతహిందూసభ సేవనము ప్రారంభమైనది. ఆహ్వానసభ్యులు బాబుగిరిభరలాలుగారు ప్రతినిధుల నాదించిరి. రాజా జీ రాంపేసంగు గారు రధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి. అధ్యక్షులు ముఖ్యపద్యమున నిట్లు చెప్పిరి సుధిసభసామ్రాజ్యపదవిగైరవాప్తి కలవర భారతసంపాదకులను బ్రతిభు దోతమువారు ప్రాచీనధర్మ మొసంగిరి. ఇందులకు వారి కేరీని కృతజ్ఞులము. హిందూజాతి దోతమువారి తీర్మానమునకు మాత్ర మనము కృతజ్ఞులము. వ్యాసస్వామ్యశ్రేణుల నిమిత్తము గానింపమముద్ధమంగు హిందూజాతి ముందుగా నందరినందరేను. అదియిది సహజమము. తొలిరచెను. అందులకు సామ్రాజ్యమునందు పున్న రాజ్య ప్రయత్నములు జరుగుచును భారతభూమికి జాతీయసంరక్షణము క్రతాగ్రాహమును బట్టివానిగైకహారము లనది పరిష్కరించు కొనవలయు అధికారము లీయవలయు నేను నముచున్నాను. ఇట్లుంటిని హిందూజాతి తాననేను యావత్ భారతము ప్రత్యక్షకామును గోరుచున్నది. తలంపవలయు వ్యాసస్వామ్యశ్రేణులకాదాన కాశీయల సత్కారముగ గోరుచున్నది. బ్రతిభు ప్రభువువారే మాలో ఆత్మోజ్జ్వలమును ఆత్మగౌరవమును వికసితచేసిరి. ఇంక మాకు

స్వయంనిర్ణయస్వ్యయి.

నిచ్చుటలోనే ప్రమాదముండ మాదము. మనకు మన స్వస్వముల నీనుకుండ నిచ్చుకొని పట్టుపట్టువారు మిక్కిలి ప్రావ్యవస్థిని గలిగియుండిరి. బ్రతిభు ఇండియా పరిభ్రమణమువారా సుధిసభ కాలకి విమోచక ముఖ్యులమును తెలుపవలసి యున్నది మనకు మన ఋణమునుండి తరతరముల వారిగ విచ్చుచున్న మహాగృహముల కాలగిమమున మహాదీను పరిపాలనమందు శిథిలమగుచు వచ్చినది. ఆ మిగిలినవాని మాతృకలను జర్మను తెత్తుకొనిపోయి తమభాండాగాగములం దుంచుకొనిరి. అట్టిమాతృకలు చునజేతముననే యుండవలయును. మనమే అందులకర్హులము. కావున సుధిసభలో గోరబడు ప్రత్యామ్నాయములం గ్రంథములు మన కిచ్చివేయవలసిబట్టి యేర్పాటులకు జేయగోరవలయును. ఈ యభిప్రాయమున మన చందరము కేరీనింపవలయును. కొన్ని సంస్కరణములతో మాంచేగు పెన్నపత్త ప్రణాళికను తామంగీకరించు మని వారు స్పష్టముగ జేరిరి.

ప్రత్యేకసాంఘికప్రాతినిధ్యము.

హిందూసభ మొనరించుచుండిన పరిగూర్చి వివరించి చెప్పిన పిమ్మట సభ డిల్లీ చెప్పెను. "ప్రత్యేకసాంఘికప్రాతినిధ్యము మిల్టోమార్టీ సంస్కరణముల ములముక హిందూజాతిమునందు వ్యాపించినది. దానిని గుర్చి రెండు మూడు వాక్యములను జెప్పుచు లకుండిన నేను నాభర్యమును బాగుగవిర్వర్తింపనివాడగుదును. ఆ సూత్రముల ననుసరించియే జేయవలసినదగును మహాసభయు సదుత్పాదముతో ఏర్పాటును గానిందిరి. అందువలన కలిగిన మార్పులు ప్రాచీనతన ప్రపంచమును జేరికించినది. అట్టియేర్పాటును కాంగ్రేస్ నాయకులెట్లు చేయుకలిగిన మనము ప్రశ్నించవలసి యున్నది. సూత్రమే మియున్నది కాదు. మనకు మన మహామాయసాధకులకు ఇందువలన చీలిక నేర్పడగలవు. దీనిని నెతిగిమ సంస్కరణ పరిణాళికాకారము లా విధిగవిధిగైకావము కాదని నిరాకరించిరి. జరిగిపోయినది జరుగక జరిగినది. దాని ముల నురంక బ్రయత్నించు కెట్టి ఇక వై న మనము బాగ్రత్తగ జూడవలయును. ఇప్పుడు మాత్రము వికమత్యము నొందవలయును. ఇంక సుధిసభము ముగించుటకు ముందు మాస్తిను సోదరుల కొకవిన్న సాచనముచేయ గోరెదను. వారును ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును గొనున్నారని ఇందువలన రాజకీయముగ వారెక్కును లాభవనొందవలయు. వారు హిందూత్వతయనియు, హిందువులునే యుండవలయుననియు వారు మఱువగదు. ఇంకను మరియే యాభ్యాంకమును గూర్చి నేను చెప్పవలసియున్నది. మన మహామయసాధకుల సోదరులకు దురదృష్టకములగు మతాంతరకలహములు గలుగుచున్నవి అసమ

ప్రజాభిప్రాయములు

I

ఏలూరు తాలూకా గ్రామోద్యోగస్తుల సభ.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాసంపాదకుడు:

అయ్యా, గ్రామోద్యోగస్తుల జేష్టాశ్రమణిక వారసత్వపు మామూలుతోలిగింది గ్రామోద్యోగస్తుల నిమిత్తముట కినివేయట మొరలగు అధికారములు శివాశ్రమమున దివ్యుటితపాశ్రమమువారు గాన హస్తగత మొందుటకు ఆప్త సకరణ జేయబోవుచున్నాను. అందువలన పరిపాలనాసాధ్యత ప్రతిపాదకము గను సహవాచమును విరద్ధగతులయే కాక గ్రామోద్యోగస్తుల జేష్టాశ్రమములకు నాకేరకములుగా నాన అమితమందోర్క కరమగు ఆభియంతరతనను వారుసంహరించు కొంటున్నందున మనము విన్నవింపకొనవలసియున్నది గనుక 2-1-1919 తేదీ యనకుం 12 గంటలకు యేలూరుటవుల చోటంక యేలూరుతాలూకాలో గ్రామోద్యోగస్తులందరు కలసికలసి చేయి ప్రార్థింతుం.

ఏలూరు

వెలమూటి రామయ్య.

శాసనసభ - జమిందారీ ప్రతినిధులు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాసంపాదకుడు:

అయ్యా, ఇప్పుడీసభలో కాశీగనున్న జమిందారీసభ్యులములకు లక్షకరం జమిందారుగారును, పితాపురం జమిందారుగారును బోటిబయటకును సంగతి అందరికిని విదితమే. ఈ విషయమై ఎటు అభిమాను గలవారు ఆపక్షముగ మాట్లాడుటయు, గ్రాయుటయు, తటస్థమగుచున్నది గాని, సభ్యులక్షులము లేనిచో వారిని నిష్కృష్టపాతముగ నిర్ణయించి, అట్టి అక్షులుగలవారే ఈ సభ్యత్వమున కర్హులని వెల్లడించకపోవుట కడుకోవలసియును ప్రణామమవేళము. రాజకీయ వ్యవహారములు, విద్యాప్రతిభత, ఎట్టియు పరిపాలనా సభము, స్వకీర్తి, స్వాధీనత్యాగము, పట్టుదల లోకగునని సభ్యత్వములములుగాని, దానధర్మములు, భాగ్యభోగ్యములు, జాతి మతభేదములు, చిగురులు లోకగునని కావని స్పష్టముగ చెప్పితగియున్నది. విజానిములను ఆలోచించకయే కొందరు ఇట్టి పెదప్రోవల తొక్కిపుడుచుటయు కడుకోవలసియును. వైస చెప్పబడిన సభ్యత్వములములకు నని ఎవరి కెక్కురగలవో వారిని ఎన్నుకొనుట కర్హమే కా కనిధిమనిపూడ చెప్పవచ్చును. ప్రతియెట్టియు సభ్యముగ వెల్లి ఆయాజమిందార్లతో గలూజేము కలగజేసికొని మాట్లాడుచుండుట చేత ప్రజాపరాగ మెక్కురగలదనియు, తాలూకా డిస్ట్రిక్టు జూర్షులలో, మ్యూనిసిపాలిటీలోను 12 సంవత్సరముల పని చేసి యున్నందున రాజకీయ వ్యవహారములకు ఎక్కురగలదనియు, ఆంధ్రయాగ్నభావలలో గ్రంథరచనజేసి యున్నందున నిద్యాప్రతిభతోపూడ ఎక్కురగల సమర్థ గలదనియు, గత 21 సంవత్సరముల నుండి ఏప్టియు పదవిని బొంది అన్ని గ్రామముల నేక సాగులు వెల్లి, అనేకచుండి రయితులతో స్వయముగ మాట్లాడి వ్యాజ్యే విర్మలము గానించి యున్నందువలన, యెట్టియు పరిపాలనాసభము ఎక్కురగల సమర్థునియు, తోటి జమిందార్లకు ముఖ్యముగ జనసామాన్యమునకు రాజకీయ వ్యవహారసేవ ఒకరించుటకై చుము కట్టుకొని, అతికష్టముల ననుభవించుచు, జమిందారీ కెట్లుల నన్నియు చివర్చించి, యమున మాతర పరికృతి కంటికి సమానమగు కోపాజే శమున మన సోదరులు కారికార్యముల జేయుచున్నారు. ఈ ప్రజేతనమును అధికారులతోనిండుకడనుచుచూచి వారిపై జేకసంరక్షకాసనాని మహాప్రయోగములను జేయుటం దురుగాకముగ కోరుచున్నాను. కలూరుపూరు అల్లరులకు జేకరక్షక శాసనము ననుసరించి విచారించింతులకు నాయసన్నుతి తెలుపుచున్నాను. అట్టి విచారణ కేవల మసందర్భము. ఇట్టి మతాంతరకలహము లిశముందు గలగకుండ మనము తగు మైనవిర్పాటులను జేసికొనవలయును. ఈ పూర్వ నగరము చునయిరుచుతులవారికిరి పరిశ్రమైకగుట చేతను, అచట సుధయులకు నిపును సమాజేతగుటచేతను ఈచుంది అనకాకము తప్పిపోతుండ యావద్భారత మహాదీను హిందూసభకు రెండుగు గలసి ఒక సంఘమున వెలకొల్పి తగిన యేర్పాటులను జేయుట చుంచిది. ఇదిగత కిట్టిచూచన లనేక ముండినది. కాని ఈ మారని ఆచరణయోగ్యము లగునట్లు చేయుట సయయానుకూలముగ నుండగలను."

సభ మరల కేరీనినము సమాజేత మగును.

జూరూరు దిగుచుండుటయే స్వకీర్తిని, స్వాధీనత్యాగమునకును, పట్టుదలకును నిదర్శనము లనియును రాజా భుజంగ రావుగారి పక్షముగ చెప్పుటలో నక్రమముగాని, అతిశయోక్తిగాని ఏమియు లేదని చెప్పవచ్చును. ఈ అక్షులు లన్నిటిలో పితాపురం రాజాగారింతవరకు సమర్థులు జమిందారీ వోట జేకగత చువర్చందరికిని ముఖ్యముగ గమనించవలసియున్నది. వారి కే ఎక్కురగల అక్షులు యెన్న యెడల వారి కే ఎక్కురగలనుట యం దక మే మి యుచు లేదు. రాజకీయ వ్యవహార పరిజ్ఞానములో సుధయులు సమాజులే యని ప్రాచీనప్రాతలు స్థానికవ్యవహారానా సుధావలలో పనిచేసియున్న రాజా భుజంగ రావుగారి కర్తవ్యబాలనని యాధిక చెప్పవచ్చును. దానియే సభ్యత్వ అక్షులు తన మెడల నాకిచాడ వాస్తవ్యులగు కీర్తిశేఖరైక సత్త్రింగం, బసిరెడ్డి, రామేశంగిగార్లు ఇప్పుడు జీరించి యున్న మెడల కాసంపాదక ప్రభావసభ్యత్వముల సంకలనములకుగా మడియు వోటయు తమపరిపాలనలను తాము ఎక్కురగలటకు తగుసగు ధులు కారింపము, అందుతో స్వపాపాల నాపధ్యులకు మన జేకములో ప్రవేశ పెట్టుటకు మనప్రయత్నమునాను జేకతియు చున్నామనియు, అంగేయులును, ఇతరజేకములు సకలలకు పరిపాలించుచున్న సంగతియు అందరికిని తెలిసికలసియుమే. బంధుత్వములచేతను, స్నేహముల చేతను, కుటి యితర కారణములచేతను సభ్యులకు ఎక్కురగిని పరిపాలించవలసినది యైనచోనే ఎక్కురగలట కర్హమని జమిందారీ వోటగందరు ముఖ్యముగ గమించవలసి యున్నది. జమిందార్లందరు జేకయచుచో సభాద్యేక్షులులకు వ్యతిరేకమని కొందరిభుక్తిప్రాముగాని యిదినిజము కాదు. జమిందార్లకు జేకప్రజలలో నారే. జేకయ సంస్కరణము లన్నియువారికిని అనుకూలమే గనుక మనజేకమునకు కీమ మేలొకరించుచున్న జేకయ చుచోసభ్యుల వ్యతిరేకమగుచు ఈ సభ్యత్వమునకు కూడ అన్యులని చెప్పదగియున్నది. పితాపురం రాజాగారు మనజేకపు ముత్రితుకు మాంచేగుగారుచచ్చివచ్చును జరిగించిన చర్య అందరికీ తెలియే యున్నది. కనుక ఈసంగతిపూడ వోటయు గ్రహించి, సరియైన సభ్యుని ఎక్కురగలటలో వారి మనస్సాక్షులతో పూర్వముగ చర్చించవలెనుగాని, ఇతరుల ప్రాత్యానాయకులను అభిమానములను విసర్జించి, స్వతంత్రబుద్ధిని ఉపయోగించెదగక. సభ్యత్వములు జేకసేరిమిక్తమృదీకవిగాని గౌరవదాయకములుకావు. చిరుభయులలో నెకరేప్రకార మెంచుచున్నాకో కూడ అందరు యాలోచించ వలసిన విషయమే.

చెన్నపురి

ఒక నిష్పక్షపాతి.

బాపట్లతాలూకా చిన్నగంజాం గ్రామములో కాశీకమాసపు వసంతరవణ 28-వ తేదీని ప్రాన్నానాదైశ్యులకు జరిగినది. తక్కినవలముల వారికి కూడ సంతకముగాను యత్నములు జరుగబడుచున్నది.

జేకయచుచోజన సభాద్యక్షము:— జేకయచుచోజన సభ సమాజేతమైన 26 తేదీని గుడివాడలో మహాసర్వదీనుగా ఆచరింపబడినది. తెల్లవారుఝానున 3 మొదలు 6 గంటలకు కు కొందలు యువకులను, పెద్దలను, కలిసి జాతిమగిరిములును, మేలుకొలుపులును పాడుచు నగరసంకీర్తనము సత్పిరి. భారతమాత, వార్షిచక్రవర్తి, పండిత మదమోనాన మాలవ్య లోకమాన్యతిలకు మొదలగు పటములను ఒక పెద్దఆర్చిలో ఆచర్చి ఊరేగింపు చేసిరి. సనాయి, భజనము, కత్తిరాయ మొదలగు న్యాయాయములు ఉత్సరము యెక్కురగ ఆర్చకముగ చేసినది. ఉత్సరము ఊరేగింపు బజారు చేరగనే సభగ గూడి "జేకయ మహాసభకు పరిపూర్ణ జయము సమనూనలుల ప్రార్థించుచును ఇండియాకుకూడ స్వయంనిర్ణయపు మామూలయిచ్చితిరవలెననియు భాషాప్రముక్త రాష్ట్రగిభాగము వెంటనే చేయబడవలెననియు" జేకయచుచో సభాధ్యక్షునికి తంతిములచున తెలుపబడెను. ఊరేగింపు పాడుగునకు చోరతులకు, నివేదనలకు అప్పింపబడెను. ఉత్సరము మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు ముగిసెను. అత్యుత్సాహము ప్రంతెను.

మదరాసులో మరణములు:—1918 డిసెంబరు 28 తేదీతో అంతమయ్యే వారమునకు 101 కి 71.1 వంతున మరణములు సంభవించినవి. కలరా కొంచెము హెచ్చినది. 73 గురికి సోకినది, 52 మరణించిరి. ప్లేగువలన 4 మరణములు యావారమున సంభవించినవి. 68 గురు జ్వరములవలన అంతము నొందించినవి.

మహమ్మదీయ సభ

శాస్త్రసంఘాధ్యక్షులగు డాక్టరు ఎం. ఏ. అన్నారీ గారి యువస్వాసనంగ్రహము

(సమీక్షితము)

మహమ్మదీయపత్రికలు.

మహమ్మదీయపత్రికల సంకలనములను నిరంతరముగా...

సభలు

కలకత్తా నగరమున నెట్లెట్లు నెలలలో మనము జరుప...

ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము

మనకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును ప్రత్యేక నియోజక...

మహమ్మదీయసభలు

1853-వ సంవత్సరము నందలి ప్రతికటనమున కొనసాగ...

హిందూమహమ్మదీయసభలు

ఇంతవరకు నేను మహమ్మదీయసభల సంబంధించిన విషయములను...

టర్నిపారకీక దేశములయందు సామూహికముగాను విశేష...

స్వయం నిర్ణయము

స్వయం నిర్ణయము యధ్యధిపతియై ఇది అన్ని కేసుల...

మహమ్మదీయసభల ప్రాతినిధ్యము

అంతనిష్ఠ-అంతసమర్థ సాధనము లిక్కనే మతమునకు...

యద్దమున ప్రతిపక్షముగానున్న విప్లవవాదికిని

లంబు, జకొనోబు, దేశములవారికిని వివక్షజాలియతను గల...

ఆత్మజ్ఞానము

శరీరమును విడచివేయుట అత్యుద్ధతి.

విద్యుత్తులు నున్నప్పుడు గురించిన శాస్త్రములు...

Advertisement for The Zandu Pharmaceutical Works, featuring text in Telugu and English, and a small illustration of a person.

Advertisement for Patanjali Vaidika Charya, featuring text in Telugu and English, and a small illustration of a person.